

Kíka Wikipedia ní Kíláàsì

Lílo Wikipedia láti sẹ agbẹ̀rò ọ̀n ìgbẹ̀ròhìnjàdẹ̀ atí àwọn ọ̀gbọ̀n ìmọ̀wé

NAÌJÍRÌÀ

Kíka Wikipedia

ní kíláàsì

Mòdùlù kíní

Lílo Wikipedia láti
sẹ̀ agbẹ̀rò ọ̀un
ìgbẹ̀ròhínjádẹ̀ atí
awọ̀n ọ̀gbọ̀n
ìmọ̀wẹ̀

Tábìlì àwọn àkọ́ọ̀nù

Tábìlì àwọn àkọ́ọ̀nù.....	3
Ìfáàrà.....	5
Nípa àwọn ìtósónà Qlùkóni.....	6
Bíi o sẹ lẹ lẹó.....	7
Ìtósónà Qlùkóni Yíí.....	7
Ìlànà Lílọ kiri.....	7
Bótìni Ìsètó.....	8
Ìkékọ̀ọ̀ ìbásepò.....	9
Módùlù 1: Àlàyé Ìwọ̀lẹ̀ sí.....	10
1.1 Pàtàkì wíwọ̀lẹ̀ sí àlàyé.....	13
1.2 Kí ni Wiki?.....	14
1.3 Kí ni Wikipedia?.....	15
1.4 Àwọn Àsìsẹ̀ tí o wọ̀pọ̀ nípa Wikipedia.....	18
1.5 Kíni ìdí tí a fí n lọ Wikipedia?.....	20
1.6 Tani o kọ Wikipedia?.....	21
1.7 Tani kọ kọ Wikipedia?.....	23
1.8 Lílọ kiri lóri Wikipedia.....	25
1.9 Àwọn ọ̀nà mìíràn láti wọ̀lẹ̀ sí Wikipedia.....	29
1.10 Fífún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé ni ààbò lákòkọ̀ kíkà Wikipedia.....	33

1.11 Idógba ìmò, ọ́nírúurú àkọ́nú, àti Wikipedia.....	37
Kí ni àtẹ̀lé?	40
Asàyàn Isẹ̀ Ìkẹ̀yìn: Sàkọ̀pọ̀ Wikipedia sínú àwọn ẹ̀kọ̀ rẹ.....	42
Ètò-Èkọ̀ Àkọ̀kọ̀.....	44
Àfikún: Àpẹ̀rẹ̀ àwọn ètò ẹ̀kọ̀ àti àwọn ìgbòkẹ̀gbòdò láti sẹ̀	
ìsọ̀pọ̀ pẹ̀lú Wikipedia ní kíláàsì.....	46
Ìbẹ̀rẹ̀rẹ̀ Ìmò.....	47
Ìtàn.....	51
Ìmò sáyẹ̀nsì.....	53
Èkọ̀ ìgbésí ayé áwọn ọ̀mọ̀ ènìyàn.....	55
Isẹ̀ ọ̀nà ẹ̀dẹ̀.....	57
Ìsirò.....	59
Awọn ìyìn.....	61
Awọn ìtọ́kasí	62

Ìfarahàn

Káàkiri àgbáyé, àwọn akékòò àti àwọn olùkò n lọ Wikipedia gégé bí oríṣun èkó fún àwọn olùsèwádíí. Gégé bí olùkòni, a lẹ ní ibànújé nípasè bí àwọn ọmọ ilé-ìwé sẹ n lọ Wikipedia tàbí a lẹ lẹ́ ló láti kọ wọn ní àwọn èkó pàtàkì lórí èrọ ìgbèròyìnjádé àti ìmòwé àlàyé. A lẹ pàápáá lẹ́ ló láti kọ àwọn ọgbón pàtàkì ti ọ̀rúndún 21st bíi ríronú ní ọ̀na pàtàkì, ìbáraenisòrò àti ìfowósowópò. Ní fèrè gbogbo kókó-èkó , àwọn ọmọ ilé-ìwé lẹ lọ Wikipedia bí “ìdádúró àkókó ” fún àpẹjọ àkópò ti kókó kan. Jẹ kí á ràn wón lówó lẹ́ti sẹ́ ní ìfòjusónà!

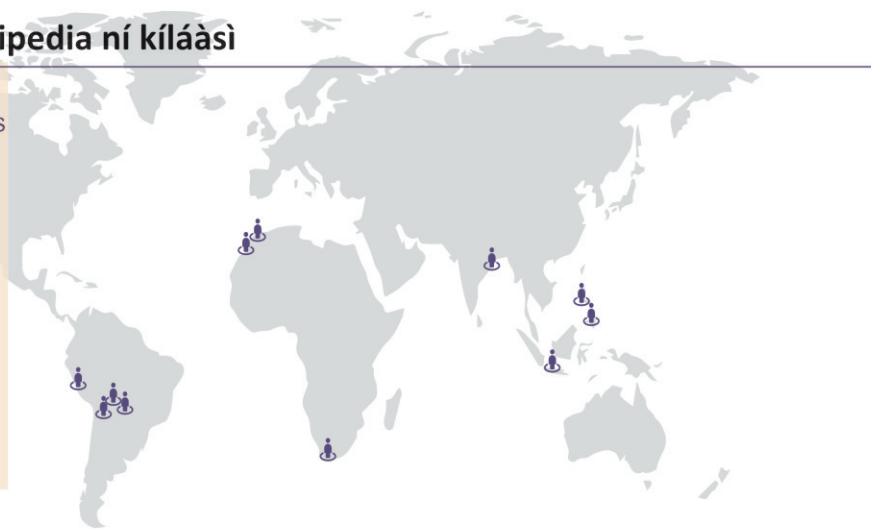
Ègbé Èkó ní Wikimedia Foundation, ní inúdídùn lati sàfihàn àwọn oríṣun yíi gégé bí apákan pàtàkì tí ètò “Kíka Wikipedia ni Kílààsì .” “Kíka Wikipedia ni Yàrá ìkàwé ” jẹ ètò ìkékòò tí ó sẹ ìrànlowó fún àwọn olùkò láti ní ọ̀yẹ àti lọ Wikipedia gégé bí ọhun èlò ìkékòò nípa síṣopò rẹ sí àwọn èyà ara èrọ ìgbèròyìnjádé àti ìlànà àlàyé ti UNESCO. Ní ipẹlẹ àkókó, a sẹ àgbékalẹ ọhun èlò irinsé olùkò àti ètò ìkékòò ọ̀jògbón láti sẹ ìbámu pèlú àwọn ètò èkó agbègbè àti àwọn ọ̀títọ́ tí olùkò ní àwọn orílẹ̀-èdè kókó mètá. Oríṣun yíi yòò sẹ ìrànlowó fún àwọn olùkòni láti kọ àwọn ọ̀n ìgbèròyìnjádé pàtàkì àti àwọn ọgbón ìmòwé àlàyé fún ọ̀rúndún 21st, pèlú àgbóyé bí a sẹ n sẹ ìjádé àlàyé, bí a sẹ lẹ wólé àti sẹ àgbéyèwò àkòṣunú lórí ayélujára, àti bíi a sẹ lẹ lóye nípa àwọn àìsèdédé àti àwọn èlà ìmò. Ètò ìkékòò yíi tún kojú àwọn ìbèrèrè pàtàkì tí a gbà láti ọ̀dọ àwọn olùkò nípa bíi a sẹ lẹ ríi pé àwọn ọmọ ilé-ìwé jẹ àìléwu lórí ayélujára, àti bíi a sẹ lẹ sẹ ìgbàradí fún wón lati kojú àwọn ọ̀nà orísírísí ti àlàyé èké àti ìròyìn tí kò kí n sẹ ọ̀títọ́ lórí ayélujára.

Wikimedia Foundation

Wikimedia Foundation jẹ àjọ ti kò ní èrè tí ó n gbàlẹ̀jọ Wikipedia àti àwọn isé àkànsé arábìnrin rẹ. A n sísé láti ní ibítí gbogbo ènìyàn lẹ pín láròwótọ ní àpapọ gbogbo ìmò. A sẹ àtìlẹ̀yìn agbègbè àgbáyé ti àwọn olùyòòda tí ó sẹ ìfowósowópò, ìdàgbàsókè, àti pínpín àkòṣunú ètò-èkó, àti pé à n sẹ agbèrò fún àwọn ìyè àti àwọn ètò ìmúlò tí ó sẹ ìsèdúró ètò sí ìmò ọ̀fẹ.

Ègbé Èkó Kíka Wikipedia ní kílààsì

- Nichole Saad
- Melissa Guadalupe Huertas
- Vasanthi Hargyono
- Sailesh Patnaik
- Brahim Faraji
- Soukaina Abelhad
- Noemi Ticona Angles
- Olga Paredes Alcoreza
- Erlan Vega Rios
- Imelda Brazal
- Vanj Padilla

Nípa ìtọ́sọ̀nà Ọ̀lùkọ̀nì

Ìtọ́sọ̀nà ti ọ̀lùkọ̀nì yíi wà ní ìbámu pẹ̀lú àwọn èyà ara èrọ ti UNESCO méta - èrọ ìgbéroyìnjàdẹ àti ìlànà ìmọ̀yẹ Àlàyé {Media and Information Literacy(MIL)}: láti wọ́lé, se àyẹ̀wò, àti sẹ́dá. UNESCO se ìgbèrò ọ̀nà ìsopò sí ọ̀nà ìmòrán ti ìmọ̀wé, nítọ́rínà MIL ni àsoyẹ bí “àwọn ètò agbára tí ọ́ fún àwọn ará ilú ní agbára láti wọ́lé sí, gbà padà, lóye, se ìsirò àti lọ́, láti sẹ́dá àti pín àlàyé àti àwọn àkòǹú èrò ìgbèròhìnjàdẹ ní gbogbo ọ̀nà, lílọ àwọn irinsé lópòlópò, ní ọ̀nà pàtàkì, iwà àti ọ̀nà ìmúnádókọ, láti kọpa àti se alábápín nínú àwọn ọhun ìse tí ara ẹni, ti ọ̀jògbón àti tí àwùjọ ”. A gbàgbọ́ pẹ́ kí kọ ẹ̀kọ́ bí ọ se se se àkíyèsí àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé pẹ̀lú Wikipedia jẹ ọ̀nà tí ọ́ dájú láti sàsèyọ́rì àwọn agbára tí ọ́ wà pẹ̀lú ìlànà MIL

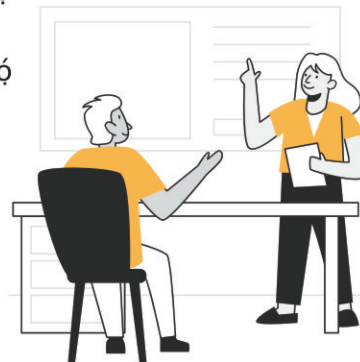

Fún ìdàgbàsókè Ìtọ́sọ̀nà Ọ̀lùkọ̀nì yíi, a ti lọ àwọn ìlànà ti àpèrẹ ọ̀yẹ nípasẹ̀ ìlànà láti sètò àwọn ìbèèrè pàtàkì àti àwọn ọ̀yẹ tí ọ́ dúró Mòdùlù kòkòkan sàfikún àwọn àbájádẹ̀ ìkẹkọ́ tí ọ́ hàn gbangba fún àwọn ọ̀lùkọ́ àti àwọn ọhun èlò ilẹ̀-ìwé tí ìmọ́ tí wọn yòò jèrè.

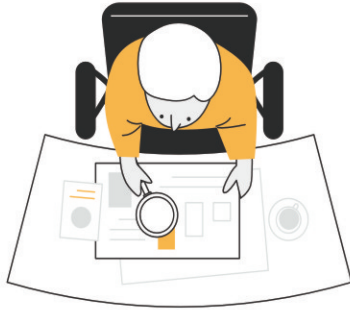
A ti tẹ̀lẹ̀ ọ̀nà ìmúḍòkọ níbití a ti sọpò àwọn ìrírí isáájú ti ọ̀lùkọ̀nì pẹ̀lú bí Wikipedia se n sise. Àwọn ìbèèrè iyípadà àti àwọn isé n se ìrànlowó fún àwọn ọ̀lùkọ́ lati kọ ìmọ́ tuntun àti sọpò sí àwọn isé ati àwọn ìrírí ilẹ̀-ìwé wọn.

Ọ̀nà ẹ̀kọ́ yíi wà ní ìbámu pẹ̀lú ìmọ̀yẹ ètò -ẹ̀kọ́ wa:

- A gbàgbọ́ pẹ́ àwọn ọ́rìsun ètò-ẹ̀kọ́ sí sí jẹ pàtàkì lati pèsè ètò-ẹ̀kọ́ d ì d à r a fún gbogbo èniyàn àti pẹ́ kọpa nínú àwọn ẹgbé ẹ̀kọ́ se ìrànlowó fún àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé láti dàgbà bí àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé ti ọ̀rúndún 21st
- A gbàgbọ́ pẹ́ àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé kọ ẹ̀kọ́ tí ọ́ dára jùlọ nígbà tí wọn pa ìrìn-àjò ìkẹkọ́ tiwọn pẹ̀lú àtilẹ́yìn àwọn ọ̀lùkọ́ wọn.
- A gbàgbọ́ pẹ́ àwọn èniyàn ti gbogbo àwọn ipínlẹ̀ àti àwọn agbára ye kí ọ ní ànfàní láti kọpa àti kọ ẹ̀kọ́ nípasẹ̀ àwọn ètò wa
- A mọ́ rírí ìmọ̀yẹ àti àwọn ìrírí agbègbè a sí gbàgbọ́ pẹ́ àwọn ètò wá ye kí ọ gba ifisí àwọn ọ́rìsun ìkẹkọ́ agbègbè ní kílààsì wa ní ààyè.
- A gbàgbọ́ pẹ́ àlàáfíà ọmọ ilẹ̀-ìwé jẹ dandan fún ìdàgbàsókè ẹ̀kọ́ àti ìdàgbàsókè àwùjọ wọn.

Bí a sẹ lẹ lọ ìtọ̀sọ̀nà Ọ̀lùkọ̀nì yìí

Àwọn àkọ̀ọ̀nù inú Ìtọ̀sọ̀nà Ọ̀lùkọ̀nì yìí sàfikún ọ̀rọ̀ ìmọ̀ tí a sẹ̀dà nípasẹ̀ àwọn agbẹ̀gbẹ̀ Wikimedia àti pẹ̀ a ti sẹ̀ láti ọ̀rọ̀n ní ìbámu sí àwọn ipò ọ̀rísírísí . Ọ̀ wá láti àwọn ilà̀nà Wikipedia, àwọn ìtọ̀nìsọ̀nà , àrọ̀kọ̀ tí àwọn ará Wikipedia ti à ń pẹ̀ ní Wikimedians kọ, àti ọ̀rísírísí àwọn ọ̀rísun tí ọ̀ sẹ̀ ìrànłẹ̀wọ̀ lati ní ọ̀yẹ̀ nípa Wikipedia, àwọn agbẹ̀gbẹ̀ rẹ̀, àti àwọn isẹ̀ rẹ̀. Ọ̀ lẹ̀ wá àwọn ọ̀rísun àtilẹ̀bá láti ibití a ti sàtúnṣẹ̀ àkọ̀ọ̀nù yìí ní apákan àwọn ìtọ̀kasí.

Ìtọ̀sọ̀nà ọ̀lùkọ̀nì yìí jẹ̀ ìwé-àṣẹ̀ nípasẹ̀ Wikimedia Foundation lábẹ̀ [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0](#) international license. Èyí tùmọ̀ sí pẹ̀ ọ̀ ní òmìnira láti dáako, tún pín káàkiri, yìpadà, àti tùmọ̀ ọ̀rísun yìí fún ìdí èyíkẹ́yìí níwọ̀n ìgbà tí ọ̀ bá pèsẹ̀ kírédítì tí ọ̀ yẹ̀ fún àwọn ò̀nkòwẹ̀, kí ọ̀ sì lọ̀ ìwé-àṣẹ̀ Creative Commons kańnà láti pín àwọn ìfúnńì rẹ̀ káàkiri.

Bọ̀tìnì Lílọ̀ kiri

Àpọ̀tí àṣà̀yàn isẹ̀-sisẹ̀

Àpọ̀tí àṣà̀yàn isẹ̀-sisẹ̀ tọ̀kasí isẹ̀ sisẹ̀ tí ọ̀ nílọ̀ fún ìkẹ̀kọ̀, apákan kọ̀ọ̀kan nínú ìtọ̀sọ̀nà yìí ní ọ̀ kéré jù, ọ̀kan . Ka àwọn ilà̀nà náà kí ọ̀ lọ̀ àwọn ọ̀jú-iwé ọ̀fifọ̀ láti sẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ tí ọ̀ bá fẹ̀. Tí ọ̀ bá nílọ̀ Ìtọ̀sọ̀nà ọ̀lùkọ̀nì yìí gẹ̀gẹ̀bí apákan ti ẹ̀gbẹ̀ ìkẹ̀kọ̀ , iwọ̀ yọ̀ò ní àpẹ̀jọ̀ kan tí a sẹ̀ fún pín pín isẹ̀ rẹ̀.

Fún àlàyẹ̀ rẹ̀

“Àpọ̀tí fún àlàyẹ̀ rẹ̀ ” ń pẹ̀ àkíyèsí sí àlàyẹ̀ tí ọ̀ nífẹ̀ẹ̀ tàbí ọ̀yẹ̀ nípa kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tí a ńsẹ̀ àtúnýẹ̀wọ̀ ní apákan.

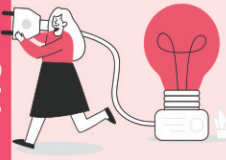
Fún àlàyẹ̀ rẹ̀

Púlòṛì sínú ẹ̀tò-ẹ̀kọ́

Àwọn àpótí Púlòṛì sínú ẹ̀tò-ẹ̀kọ́ ” tí tọka sí àkọ̀nù tí ọ ní íbátan tààrà sì àwọn imọ-ẹ̀kọ́ tàbí àwọn àsà ẹ̀kọ́. Lọ àlàyé yíí láti sẹ àwọn àsopò ìjìnlẹ́ láàrín àkọ̀nù àti ìsẹ ẹ̀kọ́ rẹ.

púlòṛì sínú Apótí ẹ̀kọ́

Àfikún:

Àpẹẹrẹ ẹ̀tò ẹ̀kọ́ àti àwọn isẹ́ sísẹ́ láti sẹ̀pọ́ Wikipedia nínú yàrá ikàwẹ́.

Àfikún:

Àfikún ní àwọn àpẹẹrẹ ẹ̀tò ikẹ̀kọ́ tí ọ lẹ̀ lẹ̀ tàbí sẹ́ déédéé láti bá àwọn inílọ́ àwọn omọ́ ilẹ̀-ìwẹ́ rẹ̀ pàdẹ́ . Sẹ́ àtúnwọ́ àwọn ẹ̀tò ikẹ̀kọ́ sáájú sísẹ́ isẹ́ iparí.

Ìsètò Ìkẹ̀kọ́

Mòdùlù 1	Mòdùlù 2	Mòdùlù 3
 _____ _____	 _____ _____	 _____ _____
 _____ _____	 _____ _____	 _____ _____
 _____ _____ _____	 _____ _____ _____	 _____ _____ _____

Sísẹ̀pọ̀ ẹ̀kọ̀ rẹ̀

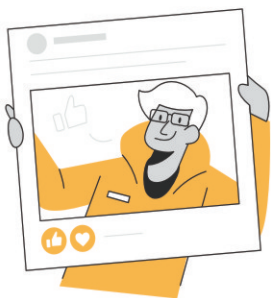
Ní àwùjọ̀ níbíkíbí tí ọ̀ bá wà , nípa kíkọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa Wikipedia àti mímú wá sí yàrá ìkàwẹ̀ rẹ̀, ọ̀ ti di apàkan ti agbẹ̀gbẹ̀ tí àwọn ọ̀lùkọ̀nì tí ọ̀ di ọ̀lùfarajì sí ẹ̀kọ̀ ìgbésí ayé.

Tí ọ̀ bá n lẹ̀ àwọn ọ̀rísun wònyí nípasẹ̀ egbẹ̀ ikẹ̀kọ̀ọ̀ iròrùn, ọ̀lùsẹ̀tò agbẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ yọ̀ọ̀ sọ̀ fún ọ̀ níbití ọ̀ ti lẹ̀ pín àwọn ìdáhùn àti àwọn isẹ̀ iyànsílẹ̀ (fún àpẹ̀rẹ̀ : Egbẹ̀ Facebook, Ẹ̀kọ̀ Moodle, ìkànnì Discord).

Lákòòkò ikẹ̀kọ̀ọ̀, iwọ̀ yọ̀ọ̀ pín, jábò lórí ìlọ̀síwájú rẹ̀ bí ọ̀ sẹ̀ n sísẹ̀ nípasẹ̀ àwọn isẹ̀ iyànsílẹ̀ ní mòdùlù kọ̀ọ̀kan. Tí ọ̀ bá jẹ̀ akẹ̀kọ̀ọ̀ ọ̀lòmìnira, rọ̀nú nípa àwọn ìmọ̀ràn wònyí láti jẹ̀ kí ẹ̀kọ̀ rẹ̀ jẹ̀ àwùjọ̀ díẹ̀ síi:

- Wá ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ kán tí ọ̀ tún nífẹ̀ẹ̀ láti ní ìmọ̀ àti ọ̀gbọ̀n síi lórí Wikipedia, ẹ̀rọ̀ ìgbẹ̀rọ̀yìnjàdẹ̀ àti ìmọ̀wẹ̀ àlàyẹ̀, tàbí àwọn ààyẹ̀ ayẹ̀lujàrà. Sẹ̀tò àwọn àyẹ̀wọ̀ tí yọ̀ọ̀ maa wayẹ̀ lẹ̀ mejì lẹ̀ ọ̀sẹ̀-ẹ̀sẹ̀ láti sàpẹ̀jùwẹ̀ ìlọ̀síwájú àti ẹ̀kọ̀ rẹ̀, sé ìrànlọ̀wọ̀ fún àwọn ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ láti sàlàyẹ̀ díẹ̀ nínú àwọn isiyẹ̀mẹ̀jì rẹ̀, tàbí lẹ̀ jìnlẹ̀ sínú àwọn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tí ọ̀ nífẹ̀ẹ̀ sí. Ní ìparí Mòdùlù 3, ọ̀ lẹ̀ pàdẹ̀ ní ọ̀sọ̀ọ̀sù láti tẹ̀síwájú kíkọ̀ àti láti sẹ̀ alábàápín àkọ̀ọ̀nú sí Wikipedia papọ̀!

- Wá ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ kán tí ọ̀ tún nífẹ̀ẹ̀ láti ní ìmọ̀ àti ọ̀gbọ̀n síi lórí Wikipedia, ẹ̀rọ̀ ìgbẹ̀rọ̀yìnjàdẹ̀ àti ìmọ̀wẹ̀ àlàyẹ̀, tàbí àwọn ààyẹ̀ ayẹ̀lujàrà. Sẹ̀tò àwọn àyẹ̀wọ̀ tí yọ̀ọ̀ maa wayẹ̀ lẹ̀ mejì lẹ̀ ọ̀sẹ̀-ẹ̀sẹ̀ láti sàpẹ̀jùwẹ̀ ìlọ̀síwájú àti ẹ̀kọ̀ rẹ̀, sé ìrànlọ̀wọ̀ fún àwọn ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ láti sàlàyẹ̀ díẹ̀ nínú àwọn isiyẹ̀mẹ̀jì rẹ̀, tàbí lẹ̀ jìnlẹ̀ sínú àwọn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tí ọ̀ nífẹ̀ẹ̀ sí. Ní ìparí Mòdùlù 3, ọ̀ lẹ̀ pàdẹ̀ ní ọ̀sọ̀ọ̀sù láti tẹ̀síwájú kíkọ̀ àti láti sẹ̀ alábàápín àkọ̀ọ̀nú sí Wikipedia papọ̀!

Isẹ̀ yìí jẹ̀ nípasẹ̀ Wikimedia Foundation ní iwé-àsẹ̀ lábẹ̀ CC BY-SA 4.0. Ọ̀ ní ọ̀mìnira láti sẹ̀ ìgbàsílẹ̀, pín , túnṣẹ̀, àti yìpadà rẹ̀ níwọ̀n ìgbà tí ọ̀ bá ti fún itọ̀kasi tọ̀ dára sí Wikimedia Foundation.

Módùlù 1

Àgbẹ̀yẹ̀wọ̀ Àlà̀yẹ̀

Ìpéyẹ MIL

Ní ìdànimò ibẹ̀rẹ̀ fún, níní ànfàní láti wá, ní ànfàní lati wọ̀lẹ̀ àti gba àlà̀yẹ̀ àti àkọ̀nù ẹ̀rọ ìgbẹ̀rọ̀yìnjàdẹ̀ padà.

Àwọn àbájádè ikẹ̀kọ̀

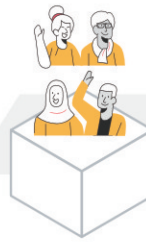
1. Àwọn ọ̀lùkọ̀ yọ̀ò ní ànfàní lati sẹ̀ ìyàtò àwọn ọ̀rísírísí àwọn ọ̀rísun ikẹ̀kọ̀ díjíta
2. Àwọn ọ̀lùkọ̀ yọ̀ò ní ànfàní lati jíró̀rò lóri àwọn iyì-ẹ̀tọ̀ tí Wikipedia gégébi ọ̀rísun àlà̀yẹ̀
3. Àwọn ọ̀lùkọ̀ yọ̀ò ní ànfàní lati lọ Wikipedia lati ní ọ̀yẹ̀ gbogbogbò tí kọ̀kọ̀-òrò kan

Ọ̀hun ẹ̀lọ̀ Kíláàsì

1. Àwọn ọ̀lùkọ̀ yọ̀ò ní ànfàní lati gbèrò àwọn ẹ̀kọ̀ tí yọ̀ò sàfikún Wikipedia gégébi ọ̀hun ẹ̀lọ̀ ikẹ̀kọ̀
2. Àwọn ọ̀lùkọ̀ yọ̀ò ní ànfàní lati sẹ̀ ìsirò lílọ̀ àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé tí Wikipedia lati wọ̀lẹ̀ sí àlà̀yẹ̀

1.11
ìdógba ìmọ̀,
onírúurú àkọ̀ọ̀nù,
àti Wikipedia

1.10
fífún àwọn ọmọ
ilé-ìwé ní ààbò
lákòòkò kíkà
Wikipedia

1.8
Lilọ kiri
Wikipedia

1.9
Àwọn ọ̀nà
miiran láti wọlé
sí Wikipedia

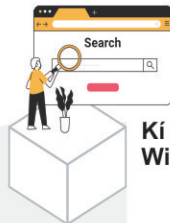

1.7
Tani kò kọ
Wikipedia?

1.6
Tani ọ̀ n kò
Wikipedia?

1.5
Kí ní ìdí tí a
fi n lẹ
Wikipedia?

1.3
Kí ni
Wikipedia?

1.5
Àwọn
asisẹ tí ọ
wọpọ nipa
Wikipedia

1.2
Kini
Wiki?

1.1
Pàtàkì
wiwọlé sí
àlàyẹ

Bẹ̀rẹ̀!

Mòdùlù kìnì
1.1 Ọ̀nà Ẹ̀kọ̀

Jé kí á bèrè!

1.2 Kí ní a n pè ní Wiki?

Òpòlopò àwọn ojú ọpọ wẹẹbù, àwọn ọhun èlò, àti àwọn ààyè díjítà mǐrán tí ọ n ló ọrọ náà "wiki". Ọ lẹ jẹ àìrọjú lati ní ọyẹ gangan ọhun tí wiki jẹ, àti bí gbogbo àwọn ọrísírísí wiki wònyí sẹ ní ìbátan. A lẹ pàápàá tí ló "wiki inú " ní ilẹ-ìwé tabi agbègbè wa.

Ní èdè Hawahi "wiki wiki" túmọ sí iyàrá. Ọrọ yìí jẹ déédéé lati sẹ àpẹjúwẹ ààyè ayélujára kan tí ọ fún ènìyàn láàyè lati sẹ alábàápín àkọnú ní kíákíá . Wiki jẹ kí àwọn agbègbè tí àwọn ọlòtú àti àwọn ọlùrànlọwọ lati kọ àwọn ìwé àsẹ ní ifowosowopò.

Ọjú-ìwé kán ní ààyè ayélujára wiki ní a tọka sí bí "Ọjú-ìwé wiki", tí gbogbo àkọjopò àwọn Ọjú-ìwé, èyí tí ọ jẹ àsopò dárádára nípasẹ àwọn ọ̀nà àsopò, jẹ "wiki". Wiki jẹ pàtàkì ààyè data fún síṣedà, lílọ kiri ayélujára, àti wíwá nínú àlàyè. Ìwà àsoyè tí wiki ìmọ-ẹrọ jẹ iròrùn pẹlú èyítí àwọn Ọjú-ìwé lẹ ẹdà àti imúdíjúiwon.

Fún àlàyè rẹ

Njẹ gbogbo "wiki" ní ọ ní ìbátan sì Wikipedia?

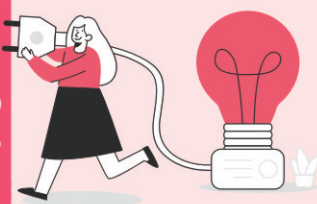
Rára . Ọpòlopò àwọn ojú ọpọ wẹẹbù, àwọn ọhun èlò, àti àwọn nẹ́tíwòkì n pẹ ara won ní "wikis" tí wón kò sì ní nkan ti sẹ pẹlú Wikimedia Foundation tabí Wikipedia.

Àwọn isẹ àkànsẹ tọ sọmọ Wikipedia wà ní àkọjọ ọ̀rì ọjú ọpọ wẹẹbù Wikimedia Foundation: www.wikimediafoundation.org

Púlògì sínú ètò-ẹkọ

Ifowosowopò

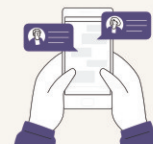

Wiki jẹ ọhun èlò díjítà kan tí ọ sẹ àtilẹyin ifowosowopò - Ọkan nínú àwọn ogbon pàtàkì jùlọ -ọrunodún 21st ni ọ fún àwọn ọ̀dọ̀ làti di ọmọ ilú asẹyọri.

Láísí àlàyè púpọ̀, ifowosowopò túmọ̀ sí síṣe papọ̀ lati sàsẹyọri ibi-afédé tí ọ wọpọ̀ , sùgbón ọkan ọpòlopò àwọn ogbon pàtàkì. Látí kọ ifowosowopò rere, a tún gbodọ̀ kọ àti sẹ àpẹrẹ ẹgboràn tí n sise lẹwọ̀, bíbèrè àwọn ibèrè tọ́ dára, idúnadúra , yiyàn , àti wíwá ipohunpo.

Isẹ-sise

Kí ni díẹ̀ nínú àwọn ọ̀nà tí ọ nkọ̀ àti àwòsẹ ifowosowopò nínú yàrá ikawé rẹ

Pín àwọn èrò rẹ ní àpéjọ ijíròrò!

1.3 Kí ni Wikipedia?

Encyclopaedia Britannica

(New 11th Edition) issued 1910-11 by the CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS (England)

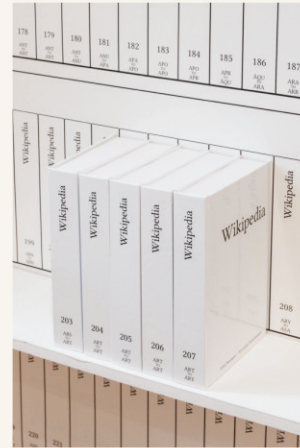
The Sum of Human Knowledge

29 volumes, 28,150 pages, 44,000,000 words of text. Printed on thin, but strong opaque India paper, each volume but one inch in thickness.

Ìpòlówò kan fún iwé gbèdègbéyò Encyclopædia Britannica ti 1911, láti inú Ilé Ìròyìn National Geographic ti May 1913.

Àwọn ipèlẹ 29 ní àwọn ojú-iwé 950 kọọkan . 44M ọrọ .

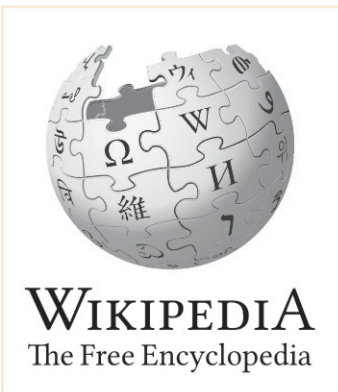
Fún àlàyé rẹ

Ìtẹ́jádẹ̀ Wikipedia (2015)

5,231,100 àwọn Ojú-iwé Ìtẹ́jádẹ̀.

Àwọn ipèlẹ 7,473 ní àwọn Ojú-iwé 700 kọọkan: pàdẹ̀ Wikipedia Ìtẹ́jádẹ̀.

Wikipedia jẹ́ iwé-ìmò ọfẹ́ lórí ayélujára tí ọ́ n gbìyànjú láti pín àrọ̀pọ̀ gbogbọ̀ ìmò. A kọ̀ọ̀ ní ifowosowọ̀pọ̀ nípasẹ̀ àwọn ọ̀luyọ̀ọ̀da aláilọ̀rúko púpọ̀ tí wọn kọ̀ọ̀ láisí ọ̀wọ̀ tí wọn san fún wọn. Ènikẹ̀ni tí ọ́ ní iwọ̀lẹ̀ sí ìntàńẹ̀tì lẹ̀ kọ̀ àtì sẹ̀ àwọn àyípadà sí àwọn àrọ̀ko wikipedia, àyàfi ní àwọn igbamíràn tí a kọ̀ gba sí sàtúnse laayẹ̀ láti yàgò fún idálọ̀wọ̀dúró tàbí iparun.

Lati ipilèsè rẹ̀ ní Ọ̀sù Kíní, Ọ̀jọ̀ kẹ̀è-dógún, Ọ̀dún 2001, Wikipedia tí dàgbà sí ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù ìtọ̀kasi tí ọ́ tóbi jùlọ̀ ní àgbáyẹ̀, fífámọ̀ra àwọn àlẹ̀jò aláilẹ̀gbẹ̀ 1.5 bilíọ̀nù ní ọ̀sù ọ̀sù láti Ọ̀sù Kẹ̀ta ọ̀dún 2020.

Lówólówò ọ́ ní diẹ̀ síi ju àwọn àrọ̀ko mílìọ̀nù 54 ní

diẹ̀ síi jù àwọn èdè 300, pèlú àwọn àrọ̀ko 6,133,962 ní Gẹ̀ẹ̀sì, pèlú apapọ̀ 100,000 àwọn ọ̀lùrànłówò ní ọ̀sọ̀sù. Wikipedia jẹ́ ọfẹ́, ọ́ sí wà fún gbogbọ̀ ènìyàn.

Fún àlàyé rẹ

Kíni “sí ” túmọ sí?

Ìmọ sísí (tàbí ìmọ ọfẹ) jẹ ìmọ tí ẹniyàn ní òmìnira láti lẹ, tún lẹ, àti tún pín káákiri láísí ihámọ ọfin, àwùjọ, tàbí ihámọ ìmọ-ẹrọ .

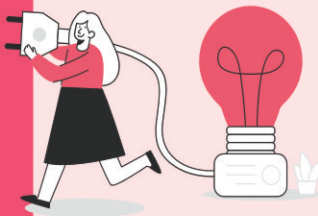

Àwọn ọ́rísun ẹ̀kọ́ ọ̀fẹ́

Wikipedia jẹ ọ́rísun ẹ̀kọ́ ọ̀fẹ́ (Open Educational Resources).

Gégé bí UNESCO ti so, àwọn ọ́rísun ẹ̀kọ́ ọ̀fẹ́ (OER) ní kọ, wọn kọ ẹ̀kọ́ àti àwọn ọ́hun ẹ̀lọ iwádíí ní ẹ̀yíkẹ́yíí aláábọ́dẹ – díjíta tàbí bíbẹ̀ẹ̀kọ́ - tí ọ nígbé ní agbẹ̀gbẹ̀ gbogbogbò tàbí tí tú sílẹ̀ lábẹ̀ iwẹ̀-àse ọ̀fẹ́ tí ọ gba ààyé láàyé láísí idíyelẹ̀ , lílọ, asàmúbádọ́gba, àti atúnpin nípasẹ̀ àwọn miíràn tí ní sí ihámọ́ tàbí àwọn ihámọ́ tọ́ lópín . Ní ọdún 2019, UNESCO gba Ìsẹ̀dúró kan lórí Àwọn OERs, ẹ̀yí gba àwọn ijọba abáyẹ̀ ní iyanjú lati se àtileyìn iselọpọ́, itojú, àti lílọ àwọn OER fún ikẹkọ́ yàrá ikàwẹ̀.

Lílọ àwọn OER dípọ̀ àwọn àtẹ́jádẹ́ tí àsà ní ọ̀pọ̀lọpọ̀ àwọn ànfàní. Ní àkọ́kọ́, ọ́ dínkù iyẹ ọwọ́ tí iselọpọ́ atẹ́jádẹ́ àwọn ọ́hun ẹ̀lọ-ẹ̀kọ́. Ní kejì, ọ́ fún àwọn ọ̀lùkọ́ ní agbára láti lẹ lárọ̀wọ́tọ́ , sàtúnse, àti àwọn ọ́hun ẹ̀lọ atúndapọ́ láí sí àniyàn nípa irufín àse-lórí .Níkẹ́yìn, àwọn imọ̀ràn ẹ̀tọ-ẹ̀kọ́ ní àyíká lílọ tí OERs yípadà ibátan wà pẹ̀lú ìmọ́ àti àwọn ọ́rísun ẹ̀tọ-ẹ̀kọ́ , se irànlọ̀wọ́ fún wa gégé bí Ọ̀lùkọ̀ni láti se àtileyìn fún àwọn ọ́mọ ilẹ̀-ìwẹ̀ wa láti se idàgbàsókè àwọn ọ́gbọ̀n pàtàkì ọ̀rundún 21st.

Kọ ẹ̀kọ́ diẹ síí nípa bíi agbẹ̀gbẹ̀ Wikimedia se se alábaápín sí Ìsẹ̀dúró OER, ikọpa wa nínú isòkàn OER, àti ilọ̀wọ́sí wa pẹ̀lú Isòkan Ẹ̀kọ́ Agbáyẹ́ tí UNESCO fún idáhùn COVID-19.

Púlógì sínú ẹ̀kọ́

Isẹ́ síse

Àwọn ọ́hun ẹ̀lọ wọ ní ọ́ lẹ̀ dẹ̀dẹ̀de ní yàrá ikàwẹ̀?
Sé ọ gbékẹ̀lé àwọn ọ́hun ẹ̀lọ aládaákọ ní pàtàkì?
Wọ ẹ̀rọ tí ara rẹ lórí àwọn ànfàní tàbí àwọn àpadàbò tí lílọ àwọn OER láti sàfikún àwọn ọ́rísun ikọ̀ni rẹ.

Pín ẹ̀rọ rẹ nínú àwọn àpẹ̀jọ ifisọ̀tọ́.

Àwọn àkọsílẹ̀ àti àwọn ìbẹ̀rẹ̀

1.4 Àwọn àbùrú tí ó wọpọ nípa Wikipedia

Nínú isẹ̀ wa pẹ̀lú àwọn ọ̀lùkọ̀ ní àyíká àgbáyé, à tí gbọ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àìsẹ̀dẹ̀dẹ̀ nípa Wikipedia, ọ̀ sẹ̀ ní láàánú pẹ̀, ọ̀ maá n yọ́rísí kí àwọn ọ̀lùkọ̀ ní àìbalẹ̀ ọ̀kàn nípa lílọ̀ ọ̀hun èlọ̀ ìyanu yìí. Nítorí nàà, jẹ́ kí á wọ̀ diẹ̀ nínú wọn, àti pẹ̀lú ìrètí, kí á saláyẹ̀ kẹ̀dẹ̀ nípa èyíkẹ́yíí èdè-àìyédè:

Ènikẹ̀ni lẹ̀ fí èrò wọn kún kí ọ̀ pẹ̀ ní òtítọ̀

A kò gba èrò láàyè lórí Wikipedia. Ọ̀hún tí ọ̀ wà nínú àkọ̀lé Wikipedia yẹ́ kí ọ̀ sẹ̀ àtílẹ̀yìn nípasẹ̀ àwọn ọ̀rìsun kejì tí ọ̀ sẹ̀ gbékẹ̀lé, à mọ̀ níbití àwọn ọ̀rìsun wọn kò bá gbà, gbogbo èrò yẹ́ kí ọ̀ wà ní àkọ̀sílẹ̀. Tí ènikẹ̀n bá sàfikúnàrọ̀kọ̀ tí kò tẹ̀lẹ̀ àwọn òfin wònyí, yòò yò kúrò nípasẹ̀ àwọn ọ̀lọ̀tú Wikipedia.

Ìsàkọ̀sọ̀ ọ̀lọ̀tú tí Wikipedia wà fún àwọn ààjọ̀ kan / ní ilọ̀síwájú /suúru

Kò sí àjọ̀ kan tí ọ̀ ní ìsàkọ̀sọ̀ ọ̀lọ̀tú lórí Wikipedia. Kò sí àjọ̀ kan sọ̀sọ̀ tí ọ̀ ní ìsàkọ̀sọ̀ ọ̀lọ̀tú lórí Wikipedia. Àtúnṣẹ̀ Wikipedia pátápátá wà nípasẹ̀ àwọn ọ̀lùyọ̀dà. Àwọn àrìyànjjyàn tí wà ní idojúkọ̀ nípasẹ̀ ìjíròrò lórí pẹ̀pẹ̀ kan.Wikimedia Fọ̀ndẹ̀tọ̀n lẹ̀ dá sí síṣẹ̀ àtúnṣẹ̀ nìkan tí ọ̀ bá sẹ̀ sí àwọn òfin lílọ̀.

Àwọn àtúnṣẹ̀ tí a sẹ̀ sí àrọ̀kọ̀ Wikipedia kò sẹ̀ yípadà

Àwọn àrọ̀kọ̀ Wikipedia yàtọ̀ dára, wọn sì n lọ̀síwájúsí nígbàgbogbo. Àwọn àtúnṣẹ̀ títún lẹ̀ paarẹ̀ tàbí yípadà àti pẹ̀ àwọn àtúnṣẹ̀ àtíjọ̀ lẹ̀ sẹ̀ àtúnṣẹ̀ tí ọ̀ bá jẹ́ dandan. Gbogbo àwọn iyípadà wònyí ní a gbàsílẹ̀ sínú ìtàn-àkọ̀lẹ̀ tí ọ̀jú-ìwé nàà àti pẹ̀ ènikẹ̀ni lẹ̀ ríi ìtànkáḽẹ̀ tí àrọ̀kọ̀ kan nípa fífewẹ̀ra àwọn èyà ọ̀rìsírísí.

Wikipedia jẹ́ kí àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé di ọ̀lẹ̀, ọ̀ sẹ̀ sẹ̀ fun won lati sẹ̀ àjílọ̀ aṣẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀

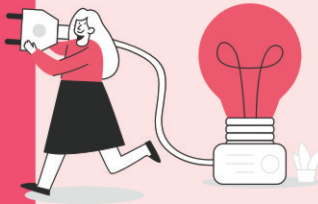
Nígbàtí ọ̀ bá sàfihàn àti àlàyẹ̀ dára, Wikipedia n fún àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé ní agbára lati sẹ̀ iwádíí tí ara èni nípa lílọ̀ iwé-imọ̀ ọ̀fẹ̀ bí ààyẹ̀ Ìbẹ̀rẹ̀. Wikipedia lẹ̀ dẹ̀rọ̀ idàgbàsókè àwọn ọ̀gbọ̀n pàtàkì tí ọ̀rùndún 21st tí ọ̀ lẹ̀ sẹ̀ idíwọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé làti sẹ̀ àjílọ̀ aṣẹ̀-ọ̀nkòwẹ̀.

Ìrúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀

Ìrúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀ (plagiarism) Ọ̀ sẹ́sẹ́ púpọ̀ pé nínú ipò rẹ̀ bí olúkọ ọ̀ tí pàdẹ̀ àwọn ọ̀ràn tí irúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀ (plagiarism) àti pé ọ̀ sẹ́sẹ́ pé ọ̀ tí sẹ̀ àgbékalẹ̀ àwọn ọ̀gbọ̀n àti àwọn irinsẹ̀ tí rẹ̀ lati sẹ̀ irànlọ̀wọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-iwé rẹ̀ lati yàgò fún.

irúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀ (plagiarism) ni sísẹ̀ àfihàn isẹ̀ elòmíràn - pẹ̀lú èdè àti àwọn èrò wọn - gẹgẹ́bí tí ara rẹ̀, bọyá láimọ̀ọ̀ tàbí láirọ̀tẹ̀lẹ̀. A kò fí àyẹ̀ gba irúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀ (plagiarism) lórí Wikipedia-àwọn ọ̀lọ̀tú yọ̀ọ̀ pàrẹ̀, tún àwọn itọ́kasí sẹ̀, tabí sẹ̀ átunṣẹ̀ apákan níbití a tí sẹ̀ idanimọ̀ irú ikólú náà. Kíkọ̀ àwọn ọ̀nà tí irúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀ (plagiarism) sẹ̀ n sẹ̀lẹ̀ lórí wikipedia tún lẹ̀ fún ọ̀ ní àwọn ilàna àfikún lati sẹ̀ itọ́sọ̀nà àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-iwé rẹ̀ . irúfin nípa àjílò àsẹ̀ ọ̀nkòwẹ̀ (plagiarism) lórí Wikipedia lẹ̀ wá ní ọ̀nà:

- Dídàkọ̀ ọ̀rọ̀-fún- ọ̀rọ̀ tàbí pẹ̀lú àwọn iyípadà díẹ̀ lati ọ̀rísun tí a kò jẹ́wọ̀ níbíkíbi nínú àrọ̀kọ̀ náà (ara tí àrọ̀kọ̀ náà , àwọn àkọ̀sílẹ̀ ẹ̀sẹ̀, apákan àwọn itọ́kasí).
- Dídàkọ̀ lati ọ̀rísun tí a gba ní ipò tí kò dára, tí kíi sẹ̀ tààrà lẹ̀hìn gbólọ̀hùn ọ̀rọ̀ tàbí àyẹ̀ tí ọ̀ dákọ̀.
- Àkọ̀pọ̀ ọ̀rísun kan nínú àwọn ọ̀rọ̀ tí rẹ̀ láísí sọ ọ̀rísun níbíkíbi nínú àrọ̀kọ̀ náà (àrà tí àrọ̀kọ̀ náà, àwọn àkọ̀sílẹ̀ ẹ̀sẹ̀, apákan àwọn itọ́kasí).
- Dídàkọ̀ lati ọ̀rísun kan tí ọ̀ jẹ́ itẹ̀wọ̀gbà dádára pẹ̀lú itọ́ka lónà tààrà lẹ̀hìn gbólọ̀hùn ọ̀rọ̀ náà tàbí lẹ̀hìn ayẹ̀ tí a dákọ̀ sùgbọ̀n láísí sọ ọ̀rúko ọ̀rísun ní gbangba nínú ọ̀rọ̀ náà . Fún àpẹ̀rẹ̀, “Rachel Smith sọ pé...”.

Àsàyàn isẹ̀ -sísẹ̀

Sísẹ̀tò igbàsílẹ̀ tààrà Wikipedia nípa àwọn àrọ̀yẹ̀ búburú

Bẹ̀ẹ̀rẹ̀ lówọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ kinni àwọn àrọ̀sínú tí wọn ní nípa lílọ̀ Wikipedia gẹgẹ́bí ọ̀hun èlò èkọ̀.

Mú ọ̀kan kí ọ̀ kọ̀ àlàyẹ̀ àsoyẹ̀ tí n sẹ̀ átunṣẹ̀ àrọ̀sínú. Tí ọ̀ bá jẹ́ nkan tí á kò tí sọ̀rọ̀ nípa níbi, bẹ̀ẹ̀rẹ̀ fún imọ̀ràn ní àpẹ̀jọ̀ igbẹ̀hìn.

Àrọ̀yẹ̀ nípa Wikipedia:

Gbólọ̀hùn itumọ̀:

1.5 Kí nìdí lílọ Wikipedia?

Nísìnyí tí a ti sàlàyé diẹ nínú àwọn àìsẹ̀dẹ̀dẹ́ tí ọ wọpọ nipa wikipedia, ọ jẹ àkọkọ láti sẹ àfihàn idí tí Wikipedia sẹ jẹ ọhun èlò ẹkọ tí ọ lágbara. Nígbàtí a bá rọnú nipa àwọn ọhun èlò tí a n lẹ nínú ilẹ-ìwẹ, báwo ní a sẹ sẹ àyẹwọ iwúlọ wọn? Nígbàtí ọ bá yan àwọn iwé , Encyclopedias, àwọn iwé isẹ , àti àwọn ọhun èlò ẹkọ miiran , kíni ọ n wá? Ní apákan àtẹlẹ, a sẹ ilàna àwọn idí diẹ tí Wikipedia yẹ kí ọ sàfikún sí àpótí irinsẹ olùkọ rẹ gégébi ọrisun ètò ẹkọ fún àwọn ọmọ ilẹ-ìwẹ:

Wikipedia sọ àwọn ọrisun

Àlàyé tí a gbẹkàlẹ lórí àkọlẹ Wikipedia kòòkan gbọdọ wá lati àwọn ọrisun tí ọ sẹ gbẹkàlẹ, tọ ní ọmìnira , tí ọ sì ní àwọn ọrisun tí a titejádẹ. Àwọn ọlọtú Wikipedia sise papọ lati sẹ idánimọ, sẹ isirọ, àti tọka àwọn ọrisun tí ọ sẹ gbẹkàlẹ tí ọ mú àwọn àrọkọ dara síi. Tí àrọkọ náà kọ bání ìjẹrisí tí ọ dara tọ lati wá lórí Wikipedia, àrọkọ náà kọ ní lẹ wá lórí wikipedia àti pé a yọọ paarẹ.

Wikipedia tiraka láti má sẹ àìsẹ̀dẹ̀dẹ́

Ìdí tí a fi lẹ sọ pé wikipedia ní ọjúsáájú tí ọ kéré jù àwọn ọrisun miiran lọ ni pé isatunkọ Wikipedia jẹ láti ipasẹ àwọn ẹgbẹ méjèjè tí àriyànjiyàn náà . Àwọn kọkọ-ọrọ àriyànjiyàn, gégébi TikTok àti Christopher Columbus, pàápàá ní ààbọ lórí sisatunkọ wọn lati yàgò fún àlàyé tí kọ tọ àti àlàyé ọjúsáájú lati wayẹ.

Wikipedia ti wà ní ìmúdọjúiwọn

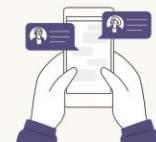
Wikipedia ní àwọn ọlọtú diẹ síi ju ọrisun àlàyé kankan miiran lọ, pélú àwọn àtúnse má-rùndínlógbòn tí n sẹlẹ ní isẹjú-ààyà. Èyí sẹ idánilọjú pé wikipedia ní gbogbogbọ, jẹ ọkan nínú àwọn ààyẹ èyíkẹyí tí ọ ní ìmúdọjúiwọn julọ lórí intanẹti

Àsàyan isẹ -sise

Pín àwọn idáhùn rẹ ní àpẹjọ iyàsọtò:

- Irú àlàyé wọ ni ọ máa n wá lórí Wikipedia?
- Ní irántí àwọn abala mọta tí a tọka sí ní apákan yí (àwọn itokasí , ọjú-ọnà dídọjú, ìmúdọjúiwọn), báwo ní Wikipedia sẹ n sise bí ọhun èlò itokasí ní àfiwẹ sí àwọn ọhun èlò itokasí miiran tí àwọn ọmọ ilẹ-ìwẹ rẹ ní àyẹ sí ?

1. 6 Tani ọ kọ Wikipedia?

Ìwọ! Bẹ̀ni, ẹníkẹ̀ni lẹ̀ ní ìgbọ̀yà àti sàtúnkọ àrọ̀kọ tí ọ̀ wà tẹ̀lẹ̀ tàbí sẹ̀dà tuntun, àti pẹ̀ àwọn ọ̀lùyò̀dà kò nílò lati parí ìkẹ̀kọ̀ ̀ádásẹ̀ ẹ̀yíkẹ̀yí . Àwọn ẹ̀niyàn tí ọ̀ sẹ̀dà àti sàtúnkọ àwọn àrọ̀kọ ní Wikipedia wá lati ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀rílẹ̀-èdè, ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn mú nkan tí ọ̀ yàtò wá: àwọn ọ̀gbọn iwádií , imọ̀ - ẹ̀rò, agbára kíkọ , àwọn ọ̀gbọn isètò , imọ̀ agbẹ̀gbẹ̀, sùgbọn ọ̀ sẹ̀ pàtàkì jùlọ̀ ni lati nifẹ̀sí sísẹ̀ ìrànlowò. Ẹ̀yíkẹ̀yí ọ̀lùkọ̀pa sí iwé-imọ̀ ọ̀fẹ̀ yíí, tí kò fọ̀rúkosílẹ̀ àti tí ọ̀ fọ̀rúkosílẹ̀ , ní a pẹ̀ ní “Wikipedian”, tàbí, díẹ̀ pẹ̀lú ̀apọ̀nlẹ̀ déédéé ni “ọ̀lọ̀tú ” .

Àwọn ọ̀lọ̀tú Wikipedia jẹ̀ àwọn ọ̀lùyò̀dà tí ọ̀ ní àwọn ọ̀hun iwúrí púpọ̀. Díẹ̀ nínú wọn nifẹ̀sí sí àwọn àkọ̀lẹ̀ kan bí ọ̀gùn tàbí isẹ̀-àwọ̀rán. Díẹ̀ nínú wọn n sàtúnkọ̀ lati rii dájú pẹ̀ ẹ̀dè àti àsà wọn gbọ̀dọ̀ ní asọ̀jú lórí ayelujára. Díẹ̀ nínú wọn n sàtúnkọ̀ nítorí pẹ̀ wọn gbàgbọ̀ nínú isẹ̀ apínfúnni(mission) tí Wikimedia Movement: Pẹ̀ gbogbo ẹ̀niyàn ní àgbáyé yẹ̀ kí ọ̀ ní ànfàní lati pín lárọ̀wọ̀tọ̀ ní ̀papọ̀ gbogbo imọ̀ .

Tẹ̀ àwọn àamì ní isàlẹ̀ lati gbọ̀ ọ̀hun tí díẹ̀ nínú àwọn ọ̀lọ̀tú ní lati sọ̀ nípa àwọn iwúrí wọn lati sàtúnkọ̀ Wikipedia ní àwọn ọ̀rọ̀ tiwọn:

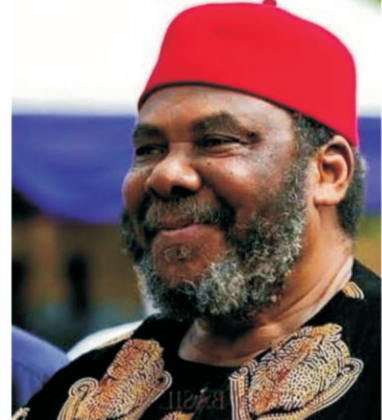
Emmanuella ti isẹ̀ àwàdà ọ̀lọ̀kíkí Mark Angel, sẹ̀ àfihàn nínú fidiọ̀ kan tí n sàlàyẹ̀ ọ̀rọ̀ pàtàkì kan tí a rii lórí Wikipedia

Te opo ilana ayelujara yi lati wo aworan na
<https://youtu.be/PEA0D3HYHY>

Olúsholá Oláníyan, Ààrẹ̀ ẹ̀gbé ọ̀lùmúlo Wikimedia ti Nàìjíríà, fi ara han lori eto gbajugbaja **One on One** lati se alaye lori eto Wikimedia.

Te opo ilana ayelujara yi lati wo aworan na
https://youtu.be/MGp_YqdOJzY

Gbájugbajà ọ̀sẹ̀rẹ̀ Nollywood, Pete Edochie, sẹ̀ àfihàn nínú ẹ̀rẹ̀ kẹ̀kẹ̀ré kan tí n fihàn ipa Wikipedia ní kíláàsì Ẹ̀kó àgbà ní Nàìjíríà.

Te opo ilana ayelujara yi lati wo aworan na
<https://youtu.be/AUBPd3PTas0>

Àwọn èniyàn nígbà mìíràn maa n rọ pẹ Wikimedia Foundation ni aláṣe tí ọ kọ àti sàtunkò àwọn àrọkọ Wikipedia.

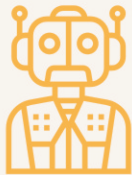
Nígbà tí àwọn ọ̀sìsẹ̀ ní Wikimedia Foundation sọ pé isẹ̀ wọn kii sẹ̀ láti kọ àwọn àrọkọ Wikipedia, sùgbón lati sẹ̀ àtilẹ́yìn fún agbègbẹ̀ àwọn ọ̀lọ̀tù tí ọ̀ n sẹ̀, àwọn èniyàn nígbà gbogbo béèrè bí a sẹ̀ sàyèwọ̀ Dídára àrọkọ àti ìrídájú rẹ̀

Ní tòótọ̀, kò lẹ̀ jẹ̀ àwọn ọ̀lùyò̀dà nikan tí n sẹ̀ gbogbo isẹ̀ yẹn lórí egbègbèrún lónà mílìọ̀nù àwọn àrọkọ ní àwọn èdè 300+? Ọ̀ dàbí pẹ̀ kò sẹ̀ sẹ̀ fún ìgbìyànjú ọ̀lùyò̀dà láti jẹ̀ idúró fún àrọkọ tí ọ̀ tọ̀bí tọ̀bẹ̀ , sùgbón ní ọ̀tító, ọ̀ sẹ̀ sẹ̀!

Àwọn ọ̀lùyò̀dà, n kọ, sàtunkò , àti ìjẹ́rísí àlàyé lórí gbogbo àwọn àrọkọ Wikipedia. Ní àfikú, ọ̀ lẹ̀ wá :

Àwọn alágbòjútọ̀: àwọn ọ̀lọ̀tù Wikipedia àtinúwá tí ọ̀ sẹ̀ gbékele tí a yàn nípasẹ̀ agbègbẹ̀ láti sẹ̀ àwọn isẹ̀ ìmọ̀ -èrọ̀ kan lórí Wikipedia gégẹ̀bí píparẹ̀ àwọn ọ̀jú-iwé tàbí dínámọ̀ àwọn ọ̀lùmúlò̀ láti dáàbò̀ bọ̀ wiki náà

Bots: Wọn jẹ̀ àwọn irinsẹ̀ àdásẹ̀ tí a sẹ̀dá nípasẹ̀ àwọn ọ̀lọ̀tù Wikipedia lati sẹ̀ àtilẹ́yìn àwọn akitiyan mímú didára àwọn àrọkọ Wikipedia. Mú ClueBot NG, fún àpẹ̀rẹ̀ - bọ̀ti yíi n sẹ̀ idánimò̀ àti yí padà ibàjẹ̀ tí ọ̀ bá sẹ̀lẹ̀ lórí ètò dẹ̀tà (dataset) tirẹ̀, ọ̀sì tún ní iwé-ètò fún wíwá iparun . Bots kò yọ̀ kúrò nínú àìsẹ̀dẹ̀dẹ̀ tàbí àwọn àipẹ̀ nítorínaà ClueBot NG ní àwọn ètò ní àyèè fún àwọn ọ̀lùyò̀dà láti sẹ̀ àtúnnyèwọ̀ isẹ̀ bọ̀t náà.

Pín àwọn idáhùn rẹ̀ ní àpéjọ̀ iyàsótò :

- Tí ọ̀ bá tí sàtunkò Wikipedia tẹ̀lẹ̀ , kíni ọ̀ gbà ọ̀ níyànjú láti sẹ̀ àtúnse àkókó rẹ̀?
- Tí ọ̀ ba dí ọ̀lọ̀tù , kíni àwọn kókó-òrò̀ àkókó tí ọ̀ nífẹ̀sí rẹ̀ yò̀dọ̀ jẹ̀ ?
- Tí ọ̀ bá pàdẹ̀ ọ̀lọ̀tù Wikipedia lójúkojú, kíni iwọ̀ yò̀dọ̀ fẹ̀ láti bèèrè lówọ̀ wọn?

1.7 Tani kò kọ Wikipedia?

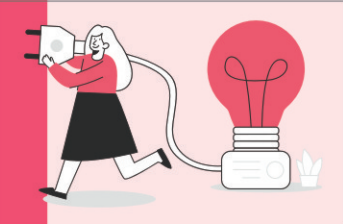
Wikimedia Movement ní ẹrọ láti sẹ asojú gbogbo imọ ẹniyàn lórí Wikipedia. Ẹyí tùmọ sí pé agbẹgbẹ yẹ kí ọ ní gbogbo àwọn ẹdẹ , àsà , itàn-àkọọlẹ , àti àwọn iwọyẹ. Síbẹsíbẹ , ẹdà tí ọ wa lẹwọlẹwọ tí àwọn oloṣètù Wikipedia kò sẹ asojú àwọn ẹdà ẹniyàn tí àgbáyé .òrò yíí jẹ àwọn orísirisí agbẹgbẹ tí n sẹ àtìlẹyìn Wikipedia n gbìyànjú láti yanjú . Ọkan nínú àwọn idahun,ní irànlọwọ fífún àwọn ẹniyàn díẹ síí ní ọyẹ bí Wikipedia sẹ n sísẹ àti iwúrí fún ẹnikẹni tí ọ nífẹẹ lati di oṣùnlọwọ. Ọkan nínú àwọn ọpọ pàtàkì tí ilàna Wikimedia Movement ní fún ọjọ iwájú ní “idọgba imọ” .

Ìdọgba Imọ

Ẹtò-Ilàna ti Wikimedia movement sọ pé : "Gẹgẹbí igbimọ àwùjọ , a yọ̀ò dojúkọ àwọn akitiyan wa lórí imọ àti àwọn agbẹgbẹ tí a ti fi sílẹ nípasẹ àwọn ẹyà ti agbára àti ànfàní . a yọ̀ò sẹ itẹwọgba ẹniyàn láti gbogbo ibi láti kọ àwọn agbẹgbẹ onírúruú ti ọ ní agbára yọ̀ò tupalẹ àwọn idẹnà àwùjọ , isèlú , àti imọ -ẹrọ tí n sẹ idíwọ fún ẹniyàn láti wọlẹ àti sẹ idásí sí imọ ọfẹ ."

púlọ̀gì sínú ẹkọ

Ọlùkóni ará ilú Brazil Paulo Freire gbàgbọ pé láti lẹ sẹdà àwùjọ tí ọ ju àwùjọ lásánlásán lọ , a nilọ láti fún àwọn ọmọ ilẹ-iwé ní ànfàní lati di àwọn ọlùpilẹsẹ imọ. Nínú iwé rẹ , Pedagogy of the Oppressed, (ẹkọ-ìkẹkọ àwọn tí kọ ní ọ̀mìnira) Freire sọ pé , "nítọrí láísí ibẹ̀ẹ̀rẹ̀ , yàtò sí praxis , àwọn ẹni-kọ̀ọkan kò lẹ jẹ ẹniyàn nítọ̀tọ̀. Imọ lẹ jádẹ nìkan nípasẹ ẹdà àti àtúnse , nípasẹ àisimi , àinísúúrù , títẹsíwájú , iwádìí irètí lílẹpa ẹniyàn ní àgbáyé , pẹ̀lú àgbáyé , àti pẹ̀lú ara won."

Ẹkọ ikẹkọ́ ti ọ̀mìnira tí Freire àti àwọn miiran n gbà àwọn ọmọ ilẹ-iwé níyànjú láti rónú jínlẹ nípa àlàyẹ àti àgbáyé. Ọkan nínú àwọn ọ̀nà tí àwa bí ọ̀lùkọ sẹ lẹ sẹ irànlọwọ fún àwọn ọmọ ilẹ-iwé wa láti sẹ ẹyí ní nípa gbígbẹ lẹ̀nsí pàtàkì sí Wikipedia àti àwọn orísun miiran tí imọ àti bíbẹ̀rẹ̀ àwọn ibẹ̀ẹ̀rẹ̀ nípa tani ọ ti kọ imọ yẹn , kinni ọ tùmọ si fún won àti fún wa , àti ẹnití a ti fi sílẹ fún lápapò.

àsàyan isẹ -sísẹ

Sẹ àfihàn kí ọ pín àwọn idáhùn rẹ ní àpéjọ igbẹ̀hìn :
 Báwo ni iwò àti àwọn ọmọ ilẹ-iwé rẹ sẹ rónú ní itara nípa àlàyẹ?
 Sẹ ọ gbà wọn níyànjú láti jẹ àwọn ọlùpilẹsẹ imọ?
 Àwọn idẹnà wọ ní àwọn ọmọ ilẹ-iwé rẹ bá pàdẹ nínú ilàna yíí?

**Àwọn àkọsílẹ̀ àti
àwọn ìbẹ̀rẹ̀**

1. 8 Lílo kiri lórí Wikipedia

Ní báyii, tí a ti kẹkọọ nípa ohun tí Wikipedia jẹ, àti eni tọ kọ ọ, ẹ jẹ ká gbé ljinlẹ wòyẹ bí a se lẹ lọ kiri Wikipedia, ká sì lẹ àwọn ohun èlọ rẹ tọ pọ. Ní abala yii, a yọ sàwari bí a se lẹ sàwari, bí a se le rii ẹyà ẹdẹ miiran tí arọkọ kan, bí a se lẹ sàwari àwọn ẹkà, àti bí ọ se lẹ sii àwọn ọnà àsopò lààrin arọkọ kan.

Wá

Wikipedia ní àpótí wíwá ní gbogbo ojú-ìwé. Àpótí wíwá se ìrànlowó láti lọ kiri tààrà sí ọrúko ojú-ìwé tí a fún lórí ìbámu déédéé nígbàti ọ bá se ìbèrè nípa kọkọ-ọrọ kan pátọ. Tí Wikipedia kọ bá ní arọkọ kankan nípa kọkọ yẹn, iwọ yọ rii iwé tí ọ dárúko rẹ

Àwọn ẹ̀dẹ̀

Wikipedia wá ní àwọn ẹ̀dẹ̀ tí ọ ju 300 lọ, láti Gẹ̀ẹ̀sì sí Tagalog. Ọ lẹ lọ kiri nípasẹ̀ àwọn ẹ̀yà ọ̀rísíírísí ẹ̀dẹ̀ tí arọkọ Wikipedia kan kí ọ se àkiyèsì àwọn iyàtò àti àwọn ijọra nínú arọkọ kọkọkan pẹ̀lú ọnà tí àlàyẹ̀ náá se. wá ní ìgbẹ̀kalẹ̀. Wikipedia ẹ̀dẹ̀ kọkọkan lẹ ní àwọn ọ̀fin àti àwọn agbára tirẹ̀ tí a gbà nípasẹ̀ agbẹ̀gbẹ̀ tí àwọn ọ̀lọ̀tù rẹ̀.

Àwọn ẹka

Àwọn ẹka jẹ ipinnu láti se àkójopò àwọn ojú-iwé papọ lórí àwọn kókó-òrò tí ó jọra lórí Wikipedia. Àwọn ẹka se irànlówọ fún àwọn olùkà láti wá àti lọ kiri ní àyíká, agbègbè kókó-òrò , láti wọ àwọn ojú-iwé tí a se lẹsẹsẹ nípasẹ àkólẹ , àti láti nítorínáà wá àwọn ibátan àrọkọ.

Àwọn ẹka maa ní wà ní isàlẹ tí ojú-iwé àrọkọ nígbàtí ó bá ní lọ kiri Wikipedia lati orí desktop kan. Títe orúkọ ẹka kan mú ojú-iwé ẹka kan tí ó se àtókó àwọn àrọkọ (tàbí àwọn ojú-iwé miíràn) tí ó tí sàfikún sí ẹka yẹn pátọ. O le tún jẹ apákan kíkọjọ àwọn Ìsòrí tí ẹka yẹn. Èyà ìsòrí jẹ kí ó se se lati sètọ àwọn ẹka sínú àwọn èyà tí o gbilẹ lati se irànlówọ lílọ kiri.

Wọ àwọn ẹka níbití àrọkọ tí ó wa lórí àwọn oḡbón ọ̀rùnódún 21st” tí wà pèlú :

Àwọn ẹka: àwọn ọ̀nà ẹ̀kọ́ /ẹ̀kọ́ ikẹ́kọ́ / àwọn ẹ̀tò ikẹ́kọ́ /àwọn ẹ̀tò ẹ̀kọ́ tí Amẹ́ríkà /àwọn iwé ẹ̀kọ́ /ifowosowopọ /àwọn oḡbón /ẹ̀kọ́

Categories: [Learning methods](#) | [Pedagogy](#) | [Learning programs](#) | [United States educational programs](#) | [Curricula](#) | [Collaboration](#) | [Skills](#) | [Learning](#)

Àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ

Àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ jẹ èyà pàtàkì tí Wikipedia. Àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ tí inú sọ isẹ̀ agbẹ̀sẹ̀ ná pọ̀ sí ọ̀nà àṣọ̀pọ̀ gbogbo. Àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ̀ inú jẹ kí àwọn ọ̀nkàwé lẹ ní ijinnà oyè nípa kókó-òrò kan ní iròrùn pèlú wíwólẹ̀ sí àwọn àrọkọ miíràn láì lọ kúrọ̀ ní Wikipedia. Àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ̀ Wikimedia sọ isẹ̀ agbẹ̀sẹ̀ ná mọ̀ àwọn isẹ̀ àkànsẹ̀ arábirin rẹ̀ bíi WikiSource, Wiktionary, àti Wikipedia ní àwọn ẹ̀dẹ̀ miíràn, àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ̀ ita náà di Wikipedia mọ̀ ojú ọ̀pọ̀ wẹ̀bù.

Síbẹ̀síbẹ̀, àwọn ẹ̀là tún wà ní nínú àlàyẹ̀ tí ó wa lórí Wikipedia. Bí ó se nílo kiri nípasẹ̀ ọ̀rísírísí tí àwọn àrọkọ Wikipedia lórí ẹ̀rọ asàwákiri desktop rẹ̀, iwọ̀ yòṣe se àkiyèsí díẹ̀ ní nínú àwọn ọ̀nà àṣọ̀pọ̀ inú ní Pupa. Èyí tùmọ̀ sí àrọkọ Wikipedia nípa kókó yẹn kò tii sí níbẹ̀ (sùgbọ̀n ó yẹ kí ó wà níbẹ̀!).

Not logged in | Talk | Contributions | Create account | Log in

Article | Talk | Read | Edit | View history | Search Wikipedia

Sakena Yacoobi

From Wikipedia, the free encyclopedia

Sakena Yacoobi (Persian: سَكينا ياکوبي; born **Herat, Afghanistan**) is the founder and Executive Director of the **Afghan Institute of Learning (AIL)**,^[1] an Afghan women-led NGO she founded in 1995. She is well known for her work for the rights of children, women and education.^{[2][3][4]} She has earned international recognition for her work and received numerous awards. This includes the 2013 Opus Prize, 2015 WISE Prize in Education and 2016 Harold W. McGraw Jr. Prize in Education as well as 6 honorary degrees including from Princeton University.

Contents [hide]
1 Biography
2 Alghan Institute of Learning
3 Recognition
4 Further reading
5 Notes
6 External links

Biography

[edit]

Born in Herat, Afghanistan, Sakena came to the United States in the 1970s, earning a bachelor's degree in biological sciences from the University of the Pacific in 1977^[5] and a master's degree in public health from **Loma Linda University, Bala** returning in 1990 to work with her people, Sakena was a professor at D'Etre University and a health consultant. While working with refugees in Pakistan, she published eight Dari-language teacher training guides. During that time, she also served as the Agency Coordinating Body for Afghan Relief (ACBAR) delegate working on the education portion of the United Nation's Rehabilitation Plan for Afghanistan.

Sakena Yacoobi is also co-founder and Vice President of Creating Hope International, a Michigan-based non-profit organization. She is also founder of private enterprises in Afghanistan including, 4 schools, a hospital and Radio Meraj, Herat.

Sakena Yacoobi

Born 1949/1950 (age 69–70)
Herat, Afghanistan

Nationality Afghanisthan

Education University of the Pacific

Gbìyànjú ọ fúnraràrẹ!

1. Sii Wikipedia lórí èdè tí ọ fẹ́ .
2. Wá àpótí tí ọ wà, kí ọ wá kọkọ-òrò tí ọ sẹ pàtàkì si kọkọ-òrò tí ọ ñkọ.
3. Sẹ idánimò iyẹ àwọn èdè tí àrọkọ náà wà nínú.
4. Sẹ idánimò àwọn ẹka tí àrọkọ yìí jẹ wà .
5. Tẹ lórí ọ̀nà àsoṣò kan nínú àrọkọ tí yòò ràn ọ lówó láti ní imọ síi lórí kọkọ-òrò náà .
6. Kọ àwọn ẹrọ àti àwọn àwárí rẹ sílẹ :
 - Báwo ni ọ sẹ rọrùn láti wá àlàyé nípa kọkọ yìí lórí Wikipedia?
 - Àlàyé wọ ni ọ kọ rí nípa kọkọ-òrò yìí ?
 - Kíni idí tí ọ sẹ sẹ pàtàkì pé kí àwọn ọmọ ilé-ìwé rẹ ní aàyè sì àlàyé nípa kọkọ-òrò yìí ?
 - Kíni yòò sẹlẹ́ tí wọn kò bá sẹ bẹ̀ẹ̀ ?

Pín àkójọpò àwọn idáhùn rẹ nínú àpéjọ náà

**Àwọn àkọsílẹ̀ àti
àwọn ìbẹ̀rẹ̀**

1.9 Àwọn ọ̀nà mìíràn láti wọ̀lé sí Wikipedia

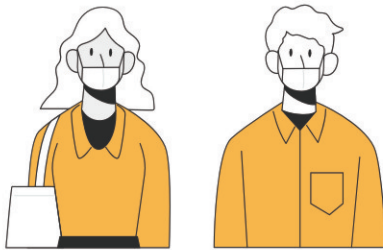
Ní ọ̀dún 2015, gbogbo àgbáyé péjọ láti sẹ̀ àgbékalẹ̀ Àwọn ibi-afédé Ìdàgbàsókè Alágbèrò tí ọ̀ n sísẹ̀ bí ìtọ̀sọ̀nà fún dídásilẹ̀ àwọn ìsọ̀rọ̀ tí ọ̀ wọ̀pọ̀ ní à̀sìkọ̀ yíí.

Sé ọ̀ mọ̀ Àwọn ibi-afédé Ìdàgbàsókè Alágbèrò ?

Ìfọ̀jú sí Ìdàgbàsókè Alágbèrò #4 pé àwọn ìjọ̀ba láti

“Sẹ̀ ìdánìlọ̀jú ìfísí àti ẹ̀tò -ẹ̀kọ̀ didàra tí ọ̀ dọ̀gba àti ìgbéláruge àwọn àyẹ̀ẹ̀ ẹ̀kọ̀ fún ìgbésí ayẹ̀ fún gbogbo ẹ̀niyàn”.

Ìdààmú bíi àjàkáyè-àrùn COVID-19 burú sí àwọn àidọ̀gba tí ọ̀ wà nínú ẹ̀tò-ẹ̀kọ̀

..... tí ọ̀ n fa kí àwọn ọ̀mọ̀dé kúrò ní àwọn ẹ̀tò ẹ̀kọ̀

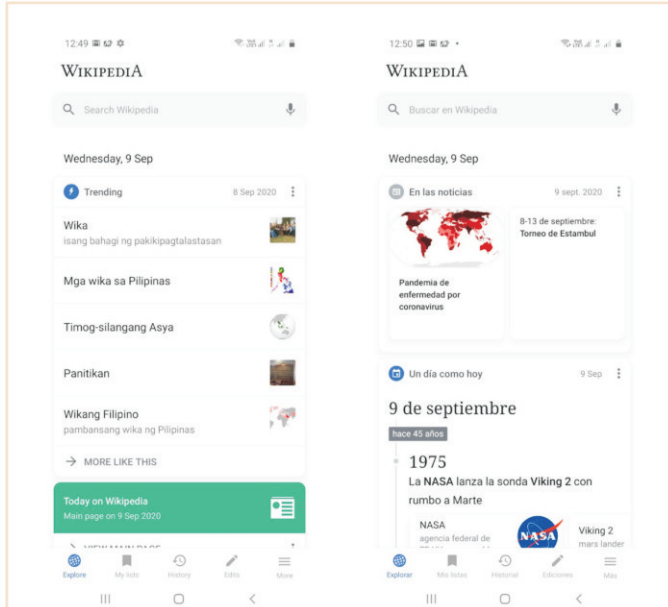

Àwọn ìpilẹ̀sẹ̀ ìmọ̀ tí ọ̀fẹ̀ bíi Wikipedia lẹ̀ dẹ̀rò ìràyẹ̀ déédéé sí ẹ̀tò-ẹ̀kọ̀ àti sí àwọn àyẹ̀ ìkẹ̀kọ̀ fún gbogbo ẹ̀niyàn nípa ìdíkù àwọn ìdíyelé tí ọ̀ níí sẹ̀ pelú tífẹ̀ jádẹ̀ ìbílẹ̀, àti nípasẹ̀ ọ̀pòlọ̀pò àkọ̀nù àti àwọn ìtumọ̀.

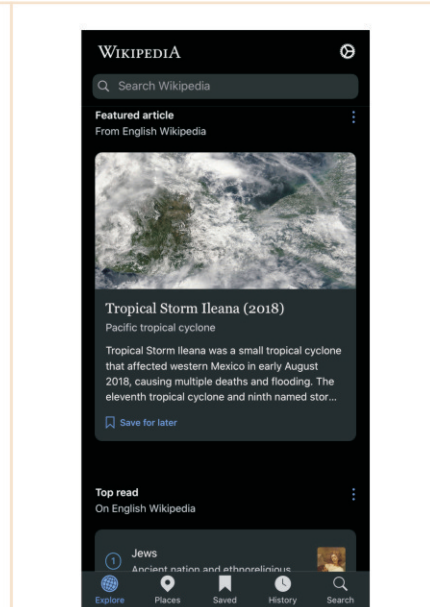
Sùgbón ... kí ní tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé tí kọ̀ ní kọ̀mputà tàbí ìsọ̀rọ̀ ayélujára?

Ọ tún lẹ jẹ ipènjà láti rí dájú pé àwọn ọmọ ilẹ-ìwé àgbáyé ní ààyè sí ìmọ - ẹrọ . Ọpọlọpò àwọn ilẹ-ìwé kọ tún ní ipèsè pẹlú àwọn kòmputà déédéé tàbí iwolè Íntánẹ̀tì. Tí iye bá jẹ selẹ sí ọ, tàbí ẹnìkẹni tí ọ mọ, àwọn ọ̀nà mìíràn wà tí ọ fi lẹ wólẹ sí Wikipedia:

- Ọ lẹ wólẹ sí Wikipedia nípasẹ ẹrọ asàwákiri ẹyíkẹyí tìm ọ lẹ sọpọ sí Íntánẹ̀tì, bọyá láti ọrí desktop , kọpùtá alágbèéká, tábùlẹ̀tì , tàbí fọ̀nù iyára.
- Ọ tún lẹ sẹ igbàsílẹ ọhun ẹrọ Wikipedia gangan fún fọ̀nù iyára rẹ

Ọhun ẹ̀lọ Wikipedia fún Android

Ọhun ẹ̀lọ Wikipedia fún ios

- Fún àwọn agbègbè níbití àsoṣomọra Íntánẹ̀tì jẹ àrìyànjiyàn (bọyá nítorí àìní iráyè sí nẹ̀tíwọ̀kì tàbí àwọn ìdíyelé gíga tí àwọn ìdíi data), ọ tún lẹ sẹ igbàsílẹ̀ Kiwix, ọhun ẹ̀lọ kan tí ọ fún ọ láàyè láti wólẹ sí àkọ̀nù ti Wikipedia àìsinipọ.

Wikipedia àìsinipọ̀ pẹ̀lú Kiwix

Kiwix jẹ ọ̀fẹ̀ àti iráyè sí ọ̀rìsun ẹrọ asàwákiri wẹ̀bù àìsinipọ̀ tí ọ fún ààyè ní iráyè àìsinipọ̀ sí Wikipedia.

Ọ lẹ fi Wikipedia pamọ (àti àwọn isẹ̀ àkànsẹ̀ ará̀bìnrin rẹ̀) ní ẹyíkẹyí ẹ̀dẹ̀ lórí kòmputá, kòmputá USB (USB flash drive), tàbí pàápàá DVD, ọ̀ sílẹ̀ wólẹ̀ sí láìsí lílọ̀ Íntánẹ̀tì

Àkíyèsí: Láti tẹ̀sìwájú ní iròrùn iráyè sí Wikipedia ní àyíká àgbáyé , ọhun ẹ̀lọ Wikipedia kan fún KaiOS ti sẹ̀ ifilólẹ̀ láìpẹ̀!

Gbìyànjú ọ̀ fúnraràrẹ̀!

A yọ̀ọ̀ rọ̀nú lórí ìrírí tí ìràyẹ̀ sí Wikipedia nípasẹ̀ ẹ̀rọ asáwákírí wẹ̀ẹ̀bù kan àti ọ̀hun ẹ̀lọ̀ fọ̀nù kan. Ẹ̀yí yọ̀ọ̀ gbà ọ̀ láàyẹ̀ láti darí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-iwẹ̀ rẹ̀ dara ní lílọ̀ kírí Wikipedia láti wọ̀lẹ̀ sí àláyẹ̀. Tẹ̀lẹ̀ irú isẹ̀ kanna ní ìsalẹ̀ lórí Wikipedia.org lórí kòmputá àti lẹ̀hìnnà lórí ọ̀hun ẹ̀lọ̀ Wikipedia lórí fọ̀nùiyara rẹ̀ (sẹ̀ igbasílẹ̀ láti ilẹ̀ itaja ọ̀hun ẹ̀lọ̀ tí ọ̀ baamu.

1. Wá àpọ̀tí wíwá àti kí ọ̀ wá àròkọ̀ nàà nípa ilẹ̀-ayẹ̀ Earth.
2. Sẹ̀ ìdánimọ̀ àwọn ẹ̀dẹ̀ mǐíràn tí ọ̀ wá nínú.
3. Tẹ̀ lórí ọ̀nà àṣọ̀pọ̀ tí ọ̀ lẹ̀ mú ọ̀ láti ní ìmọ̀ síwájú sí nípa àwọn (ẹ̀tọ̀-ọ̀ọ̀run) Solar System.
4. Pada sí ọ̀jú-iwẹ̀ nípa ilẹ̀ ayẹ̀ (earth).
5. Pada sí ọ̀jú-iwẹ̀ àkòkọ̀ tí Wikipedia.

Pín àwọn ẹ̀rọ̀ rẹ̀ nípa ìrírí yíi lórí àpẹ̀jọ̀ ìgbèhìn.

	Wikipedia lori browser	App ti Wikipedia
Kíni ọ̀ rọ̀rùn láti sẹ̀?		
Kí lẹ̀ sòrọ̀ láti sẹ̀?		
Kíni yọ̀ọ̀ jẹ̀ ànfàní fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-iwẹ̀ láti lọ̀ pẹ̀pẹ̀ yíi?		
Kíni nípa pẹ̀pẹ̀ yíi tí yọ̀ọ̀ jẹ̀ ipenija fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-iwẹ̀?		

**Àwọn àkọsílẹ̀ àti
àwọn ìbẹ̀rẹ̀**

1.10 Síse ààbò àwọn ọmọ ilé-iwé lákòókò kíkà Wikipedia

Kíkọ ẹkọ bí ọ sẹ lẹ wà ní àilẹwu lórí ayélujára jẹ ìmọrán pàtàkì tí 21st-òrúndún fún gbogbọ àwọn ọdọ. Gégẹbí àwọn Ọlùkọni, báwọ ni a sẹ lẹ ríi dájú ààbò àwọn ọmọ ilé-iwé wá bí wọn sẹ nlo kiri ìmọ -ẹrọ titun àti àwọn ààyè dígítà? Ìkọpa nínú Wikipedia nílò àwọn ọmọdẹ láti ni òyẹ àwọn ilàna ààbò Íntánẹ̀tì tí ipilé . Àbójútọ ọbí tàbí ọlùkọ àti itòsónà sẹ pàtàkì , dá lórí ojọ ọrí ọmọ, gégẹ bí ọ tí ríi lóríi ẹyíkẹyíí agbègbè ọrí ayélujára miiran.

Gégẹbí UNICEF tí sọ, a lẹ ríi àwọn ọmọdẹ bí àwọn ọlùgbà, àwọn Ọsẹré , àti àwọn ọlùkọpa nínú àwọn agbègbè ọrí ayélujára wọn. Nítorína, àwọn ẹwu tí wọn kojú ní a tí sètọ sí àwọn ẹka mọta : àkọnú tí kọ yẹ, iwà àisẹdẹdẹdẹ , àti àwọn ọlúbásọrọ tí kọ yẹ. Jẹ kí a sàwá rí bí a sẹ lẹ sẹ itojú àwọn ọmọdẹ láilẹwu lórí Wikipedia nínú àwọn ẹka mọta wọnyí .

Àkọnú tí kọ yẹ

Wikipedia kọ ní isatunko láti yokuro àwọn ẹrọjà tí ọ rọ pẹ kọ yẹ fún àwọn ọmọdẹ tàbí tí a tí fi àkíyèsí sí. Ọ ní àwọn àrọkọ lórí àwọn kókó-ọrọ gégẹbí àwọn ẹgàn ẹdá(racism) , àríyànjiyàn ọsẹlú àti àwọn ọran ẹsìn àti àwọn ẹgbé ẹgbẹka (religious movements), àti àwọn isẹ ibalopo , pẹlú àwọn àwọran tí ihohọ.

Síbẹsíbẹ , àwọn àrọkọ tí ọ wà lórí àwọn kókó-ọrọ wọn tí yí dá lórí àwọn ọtító àti pẹ kọ sí nibẹ láti ru àwọn ọlùkà nínú. Àwọn àrọkọ, paapá julọ àwọn tí ọ wà lórí ẹdá ẹniyan, lẹ ní àwọn àwọran ẹya ara, àwọn àwọran ayawọran tí àwọn ẹya ara ibalopo, ẹyítí àwọn asá kan lẹ ríi pẹ kọ yefun àwọn ọmọdẹ kẹkẹrẹ. Síbẹsíbẹ, a lẹ tún Wikipedia tọ láti fi àwọn àwọran wọnyí pamọ tí ọ bá fẹ.

Nítorípẹ Wikipedia jẹ pẹpẹ tí ọ sí silẹ , àwọn ojú-iwé tí ọ yẹ dẹdẹdẹ fún àwọn ọmọdẹ láti lò ni a sẹ àtúnse lẹkọkọkan ní ìrira tàbí ọna ìdálọwọdúró pẹlú àwọn ọrọ àibíkita tàbí àkọnú ẹyítí ọ lẹ fa ibínú. Irú ibàjẹ yí jẹ ni a maá n sẹ àkíyèsí àti yokuro láarin isẹjú díẹ -tí kí bá sẹ isẹjú sùgbọn ọ tún sẹ sẹ pẹ ẹniyan lẹ wolé sí ojú-iwé kan sáájú síse ẹyí .

Fún àlàyẹ ifimọ rẹ

Ọhun tí ọ lẹ sẹ láti jẹ kí Wikipedia jẹ àilẹwu:

1. Sẹ ibáraenisọrọ pẹlú àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ nípa àwọn ọrọ wíwá tí ọ yẹ.
2. Sẹ ibáraenisọrọ, kí ọ sẹ àpẹrẹ ọhun tí àwọn ọmọ ilé-iwé lẹ sẹ tí wọn bá ríi àrọkọ tí kọ yẹ lákòókò kíkà àrọkọ Wikipedia kan.
3. Sàtúnse àwọn àtọkọ àkọnú fún àwọn ọmọ ilé-iwé láti kà
4. Tí ọ bá n gbẹrọ láti jẹ kí àwọn ọmọ ilé-iwé wá àwọn kókó-ọrọ kan, síse àwọn wíwá fúnraráre ní ilosiwájú láti wá ẹyíkẹyíí àwọn àbájáde tí kọ yẹ.

Iwà tí kò yẹ

UNICEF se àlàyé iwà tí kò yẹ bíi , “Àwọn ọmọdé àti àwọn àgbàlagbà lẹ lẹ Íntánẹ̀tì láti se wàhálà tàbí pàápàá exp àwọn ẹ̀niyàn miíràn . àwọn ọmọdé lẹ se ikéde àwọn àsoyẹ ipalára tàbí àwọn àwòrán tí ọ̀ tinilójú tàbí lẹ jí àkoṣunú tàbí rufin sí àwọn ẹ̀tò lórí ara tabi àròkọ (copyrights).”

Kò sí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ànfàní fún iwà àisèdèdè tí ọ̀ wà nínú kíkà Wikipedia ní rọ̀rùn, àtipẹ̀ àwọn apákan miíràn tí ikẹkọ̀ yí lẹ síwájú sí ìràn lẹwọ̀ àwọn ọmọ ilé-iwé ní lílọ̀ tí ọ̀ yẹ fún àkoṣunú Wikipedia. Síbẹ̀síbẹ̀ , tí ẹ̀yíkẹ̀yíí àwọn akẹkọ̀ bá di ọ̀lọ̀dótú , tàbí se àjosepọ̀ pẹ̀lú àwọn ọ̀lọ̀dótú miíràn lórí Wikipedia, ẹ̀wu wọn láti ní ifihàn sí iwà àisèdèdè n pọ̀ sí.

Àwọn igbésẹ̀ ọ̀lọ̀yẹ̀ wà, tí ọ̀ se idíwọ̀ àti idékun àwọn isọ̀rọ̀ tí ọ̀ pọ̀jù, tí ọ̀ ní se pẹ̀lú lílọ̀ àti sí sàtúnse Wikipedia ní pasẹ̀ àwọn ọmọdé , àti àwọn ibàraenisẹ̀pọ̀ lááárín àwọn ọmọdé àti àwọn àgbàlagbà apanirun (adult predators) . Àwọn igbésẹ̀ wónyí ní a se ní igbàgbogbo bí ọ̀ tí se se àti pẹ̀lú ipẹ̀lẹ̀ isẹ̀ pàtàkì láti dáabòbò àti sẹ̀tọ̀jú àlẹ̀wu, ipamọ̀, àti idánimọ̀ tí àwọn ọmọdé.

Tí ọ̀kan nínú àwọn ọmọ ilé-iwé re bá ní ẹ̀rọ̀ pẹ̀ ọ̀lùmúlò Wikipedia miíràn (ọ̀lọ̀dótú tàbí alábòdójútó) n hùwà ní ọ̀nà tí ọ̀ léwu sí àabò ara ẹ̀ni, tàbí se àniyàn wón ní ọ̀nà ẹ̀yíkẹ̀yíí , ọ̀ yẹ kí wón pàse láti sọ̀ fún ọ̀lùkọ̀ wón tàbí àgbàlagbà miíràn tí wón lẹ̀ gbékèlẹ̀ . Wón kò yẹ kí ọ̀ tẹ̀síwájú láti se ibàraenisọ̀rọ̀ pẹ̀lú ọ̀lùmúlò náà .

Ọ̀lùbásọ̀rọ̀ tí kò yẹ

Wikipedia kọ̀ò béèrè lẹwọ̀ àwọn ọ̀lùmúlò re (àwọn ọ̀lọ̀dótú) láti sọ̀ ọ̀jọ̀-ọ̀rì wón tàbí àlàyé idánimọ̀ ti ara ẹ̀ni ẹ̀yíkẹ̀yíí , bọ̀yá lórí iforúkọ̀silẹ̀ tàbí ní ẹ̀yíkẹ̀yíí àkọ̀kọ̀ miíràn . Síbẹ̀síbẹ̀ , diẹ̀ nínú àwọn ọ̀lùmúlò pinnu láti sàfikún àlàyé idánimọ̀ tí ara wón lórí ọ̀jú-iwé ọ̀lùmúlò wón, ọ̀ se se pẹ̀lú àlàyé ọ̀lùbásọ̀rọ̀ (imejeli , ẹ̀rọ̀ fifi-ọ̀rọ̀ lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀, àti bejẹ̀bejẹ̀ lẹ̀), àwòrán kan, ọ̀rúko gidi wón, ipọ̀ wón, àlàyé nípa àwọn agbẹ̀gbẹ̀ tí imọ̀rán àti iwúlò wón, àwọn àyànfẹ̀ ati àwọn ikọ̀ríra wón, àwọn ọ̀jú-iwé ilé , àti bejẹ̀bejẹ̀ lẹ̀. Nígba miíràn , ọ̀lùmúlò lẹ̀ tún sàfihàn diẹ̀ nínú àlàyé idánimọ̀ ti ara ẹ̀ni ní ibòmíràn , gẹ̀gẹ̀bí lórí ọ̀jú-iwé ijíròrò.

Ifihàn yíí n gbé àwọn ifiyèsí pàtàkì sọ̀kẹ̀ nípa ti àwọn ọ̀lùmúlò ọ̀dọ̀ ti Wikipedia, pàápàá jùlọ̀ nígbà tí ọ̀lùmúlò bá fi ara re hàn bí ọmọdé . ọ̀ se ní laànú pẹ̀, diẹ̀ nínú àwọn ọ̀lùmúlò tí ọ̀ kéré jù ti lẹ̀ wikipedia lẹ̀kẹ̀kọ̀kan bí ààyẹ̀ nẹ̀tíwọ̀kì awujọ̀, àti pẹ̀ ẹ̀yí tí yorísí sí sọ̀ àlàyé ti ara ẹ̀ni, bákannáa pẹ̀lú àwọn iwà miíràn tí kò yẹ fún isẹ̀ àkànsẹ̀ ti kíkọ̀ iwé-imọ̀ ọ̀fẹ̀ .

fún àlàyé ifimọ̀ re

Wikipedia alámùdójútó

Lórí Wikipedia, àwọn alábòdójútó je àwọn ọmọ egbe tí ọ̀ se gbékèlẹ̀ ti agbẹ̀gbẹ̀, tí wón ní agbára láti pa àwọn àròkọ̀ re, dína àwọn ọ̀lùmúlò àti dáabòbò ọ̀ wiki kúrò lẹwọ̀ iparun àti sí sàtúnse àibójumu.

Láti se ìrànlowọ fún áwọn omo-ilẹ iwé láti ní ààbò lórí Wikipedia.

	<p>1. Nígbà tí ọ bá ní àkọlẹ kan, wọlé nígbàgbọgbọ kí ọ sì lẹwọ nígbà tí ọ bá ní sàtúnkọ</p>
	<p>2. Másẹ sọ ọrọ ìsíní rẹ fún ẹnikẹni</p>
	<p>3. Tí àlẹjọ lórí ayélujára bá bèèrẹ fún ọrọ ìgbàniwọlé rẹ, ọ kọ gbọdọ fún wọn</p>
	<p>4. Másẹ jẹ kí ẹbí rẹ tàbí áwọn ọrẹ lẹ àkọlẹ rẹ Tí wọn ba se àrọkọ tí kọ tọ , iwọ ni yọọ se ìjijyan fún</p>
	<p>5. Jáde ní gbogbo ìgbà tí ọ bá lẹ kúrọ ní ẹgbẹ kòmputà , páápá tí ọ bá jẹ kòmputà tí ọ jẹ ìwọnikan kọ ni ọ n lẹ</p>
	<p>6. Másẹ lẹ ju àkọlẹ kan lẹ àyàfi tí ọ bá ní ìdí tọ dára</p>
	<p>7. Másẹ firánsẹ àdírẹsíí rẹ tàbí nọmbà fònù /nọmbà fònù alágbẹẹkà</p>
	<p>8. Másẹ lẹ ọrúko gidi rẹ fún ọrúko ọlùmúlò rẹ</p>
	<p>9. Másẹ firánsẹ áwọn fótò tí aràrẹ , áwọn ọrẹ rẹ, tàbí ẹbí rẹ sí ọjú - iwé ọlùmúlò rẹ. áwọn ẹniyàn lẹ lẹ àlàyé yíí láti wá ẹni tí ọ jẹ gaan, pápá tí ọ bá tí lẹ àlàyé kanna tàbí ọrúko ọlùmúlò lórí áwọn ọjú ọpọ wẹẹbù mírán</p>
	<p>10. Másẹ bèrẹ sí sàtúnkẹ ọjú-iwé ilẹ-iwé rẹ- ọ jẹ ọnà ìdánílójú pé ọ se se pé ọ lẹ síbẹ!</p>
	<p>11. Másẹ kọ áwọn àrọkọ nípa ara rẹ - tí ọ bá jẹ ẹniyàn pàtàkì kan, ọ se se pé ẹlómíràn yọọ kọ arọkọ kan nípa rẹ.</p>
	<p>12. Tí ọ bá fi àlàyé tí ara rẹ ránsẹ nípasẹ àsísẹ, bèrẹ lẹwọ alákoşo láti yọọ kúrọ fún ọ, tàbí ọ lẹ bèèrẹ pé kí wọn se ní abojuto, ẹyítí yọọ fi pamọ . kọdà tí ọ kọ bá bèèrẹ , Alákoşo tàbí ọlọtú mírán lẹ paaré tí ọ bá jẹ pé a mọ pé ọ jẹ ọdọ púpọ . Jọwọ másẹ bínú , nítorí ẹyí yọọ se se láti tojú rẹ láilẹwu.</p>

Ọ̀nà sàkọ̀sọ̀ àtí gbígbò ìjábò̀ ìròyìn ọ̀ràn

Àlàyé ìdánimò tí ara ẹ̀ni tí ọ̀ sẹ̀ àfihàn ararẹ̀ lórí Wikipedia nípasẹ̀ àwọn ọ̀mọ̀dẹ̀ tí ọ̀ hàn gbangba yẹ kí ọ̀ yókúró, kí a sì fisùn ní ikòkò sí Àbójútó , tàbí ẹgbẹ̀ ìmẹ̀lì Àbójútó .Ọ̀ yẹ kí ọ̀lùmúlò gbà iwífúnni tí yíyọ̀ kúrò, gba ìmòrán pé a sẹ̀ látí ríi dájú ikòkò àtí ààbò̀ wọn, kí a sì fa ìrẹ̀wèsì sí sàfihàn irú àlàyé tí ara ẹ̀ni lórí Wikipedia ní ọ̀jọ̀ iwájú .

Àwọn ìjábò̀ tí àwọn ọ̀lọ̀túú tí n gbìyànjú látí lẹpa tàbí dẹrò àwọn ìbátan tí kọ̀ yẹ fún àgbàlagbà -ọ̀mọ̀, tàbí ní ọ̀nà miiran sí sẹ̀ irúfín igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ àtí àilẹ̀wu, yẹ kí ọ̀ sọ̀ fún Wikimedia Fọ̀undation nípasẹ̀ ìmẹ̀lì : legal-reports@Wikimedia.org. Àwọn ìjábò̀ àwọn ìròyìn ọ̀ràn nípa àwọn awọ̀rán tí kọ̀ yẹ tí àwọn ọ̀mọ̀dẹ̀ yẹ kí ọ̀ fi ransẹ̀ sí adiresi ìmẹ̀lì kanna.

Àwọn ìjábò̀ tí àwọn iròkẹ̀kẹ̀ ìpalára tí ara yẹ kí ọ̀ sẹ̀ sí ẹgbẹ̀ pàjáwiri Wikimedia Foundation nípasẹ̀ ìmẹ̀lì : emergency@Wikimedia.org

Isẹ̀-sisẹ̀

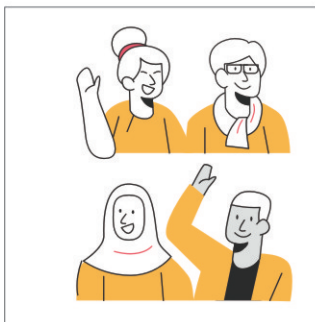
Àilẹ̀wu lílọ̀ lórí Wikipedia

Dá lórí ọ̀hun tí ọ̀ kọ̀ nínú ẹ̀kọ̀ yí , kọ̀ àwọn isẹ̀ mẹ̀jì-mẹ̀ta tí ọ̀ lẹ̀ sẹ̀ látí sẹ̀ ìrànlowọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwẹ̀ rẹ̀ látí lọ̀ Wikipedia láilẹ̀wu. Pín wọn ní àwọn àpéjọ̀

Q tún lẹ̀ kọ̀ àwọn àkọ̀sílẹ̀ rẹ̀ nínú àpótí yí pàápáá!

1.11 ìdógba ìmò, ọ̀nírúurú àkọ̀ọ̀nù, àti Wikipedia

Wikipedia kii se isẹ̀ akansẹ̀ tí ọ̀ ti parí , àti pé àwọn èlà pàtàkì tún wà nínú àkọ̀ọ̀nù tí ọ̀ wà ní gbogbo àwọn èyà èdè ọ̀rísírísí . èyí ní ọ̀ n fa àbájádẹ̀ iyàsọtò tàbí àituntun tí àwọn àsà, àwọn èdè , àwọn itàn-àkọ̀lẹ̀ àti àwọn iwòyẹ̀ kan.

Àwọn ọ̀lùrànlọ̀wọ̀ Wikipedia gégẹ̀bí Marc Miquel, sisẹ̀ láti sẹ̀dá àwọn ilàna iwádíí àti àwọn irinsẹ̀ tí ọ̀ lẹ̀ se idánimò ọ̀hun tí ọ̀ n sọ̀nù. Fún àpẹ̀rẹ̀, àwọn èlà ní asojú agbègbẹ̀ àti àwọn kọ̀kọ̀-òrò tí agbègbẹ̀; àwọn èlà ní asojú akọ-abọ̀(fún àpẹ̀rẹ̀ nọmbà àwọn itàn-àkọ̀lẹ̀ ti àwọn ọ̀bínrín), àwọn èlà ní agbègbẹ̀ tí àwọn egbé tí a yà sọtò. Àwọn igbìyànjú bí èyí n se agbẹ̀ga isedédé ìmò àti mú kí àwọn asojú ọ̀nírúurú pọ̀ síí lórí Wikipedia, kojá àwọn èdè gbogbo.

Kíni idí tí ọ̀ se se pàtàkì fún àwọn Ọ̀lùkóni láti mọ̀ àwọn èlà ìmò tí a ríi lórí Wikipedia? Kíni ipá tí nínú asojú tí ọ̀ pọ̀ sí ti àwọn èdè agbègbẹ̀ àti ìmò ní Wikipedia? Nínú àwọn ọ̀rò Marc:

“[Ifikún ìmòyẹ̀ agbègbẹ̀ lórí Wikipedia, àti lílò rẹ̀] ní ètò èkọ̀ lẹ̀ jẹ̀ pàtàkì láti lẹ̀ ní àyẹ̀ láti gbẹ̀ẹ̀ lọ̀ sí àwọn iran síwájú sí. Àwọn àbùdá Wikipedia, gégẹ̀bí àwọn àkọ̀lẹ̀ ọ̀rísírísí rẹ̀ , ẹ̀dá tí ọ̀ ní àsopọ̀ àti lílọ̀ àwọn àwòrán lópòlópò, jẹ̀ àkọ̀pọ̀ tí ìmò pàtàkì láti sojì èdè kan tàbí láti se iwádíí àwọn àisèdédé [àsà kan] ní ààyẹ̀ èyíkẹ́yíi ojú iwájú .”

Sáájú kí ọ̀ tọ̀ ka àròkọ̀ Marc, jẹ̀ kí á se adásẹ̀ ní iyára ! Lọ̀ sí Wikipedia kí ọ̀ gbìyànjú láti wá àwọn àròkọ̀ tí ọ̀ bá àwọn àlàyẹ̀ isalẹ̀ mu.

Kọ̀ àwọn àwáarí rẹ̀ sínú àwọn àpótí ọ̀rò̀ tí ọ̀ báamu:

Àròkọ̀ ti èniyàn ọ̀lọ̀kíkí láti agbègbẹ̀ rẹ̀	
Àròkọ̀ ti ọ̀unjẹ̀ ibílẹ̀	
Àròkọ̀ ti itàn ; isẹ̀lẹ̀ kan tàbí isẹ̀lẹ̀ pàtàkì ní agbègbẹ̀ rẹ̀	

Dá lórí àwọn àròkọ̀ tí ọ̀ ríi , dáhùn àwọn ibèèrẹ̀ wònyí :

Báwo ni iwọ̀ yòdọ̀ se sàpẹ̀júwẹ̀ didàra àwọn àròkọ̀ wònyí ní èdè agbègbẹ̀ rẹ̀?	
Ñjẹ̀ àwọn àròkọ̀ Wikipedia wònyí wà ní àwọn èdè mírán ?	
Ñjẹ̀ ọ̀ lẹ̀ se idánimò èyíkẹ́yíi iyàtò lááárín àròkọ̀ kanna ní èyà èdè tí ọ̀ yàtò? (Ọ̀ lẹ̀ lọ̀ èyà itumò ẹ̀rọ̀ asawákiri tí ọ̀ bá ní)	

Nípasè àdásè isáájú , ọ lẹ ní ànfàní láti se idánimò àkoṣnú tí ọ pàdánù nípa àgbègbè re lóri Wikipedia, bákannáà àwọn iyàtò nínú ọ̀nà tí a se àgbékalẹ̀ kókó-ọ̀rọ̀ kanna ní àwọn èdè ọ̀rísírísí.

Báwo ní àwọn ọ̀lùyoòda tí n sisé láti se idánimò àti kojú àwọn àláfọ̀ imò wònyí ? Iwo yòò ríi nínú àrọ̀kọ̀ Marc ní isàlẹ̀.

Àkíyèsí: Àrọ̀kọ̀ tí ọ̀ tẹ̀lẹ̀ yíi ní àkókò tí a tẹ̀jádẹ̀ lóri “Kàlèndà Ìsèdúró imòyẹ (knowledge equity calendar)”, isẹ̀ àkànsẹ̀ kan tí ọ̀ se àfihàn àwọn itàn ti Wikimedians tí n sisé sí idogba imò.

“Tí a bá fẹ̀ láti kójọpọ̀ àwọn ọ̀yẹ̀ ènìyàn, a gbọ̀dọ̀ pèlú gbogbo ènìyàn. ”

Ọ̀rúko mi ni Marc Miquel, Mọ̀ sisé lóri isẹ̀ àkànsẹ̀ kan tí a pè ní Wikipedia Diversity Observatory (WDO), èyítí ọ̀ jẹ̀ ààyẹ̀ àpapọ̀ fún àwọn ọ̀nìwàádí àti àwọn ajáfítáfita láti se iwádíí agbègbè ọ̀nìrúurú àkoṣnú ti Wikipedia, jíròrò àwọn iwúlò ilàna, àti gbèrò àwọn ọ̀nà láti mú dára síi àti jà lẹ̀dì sí àwọn àláfọ̀ ọ̀yẹ̀.

Isẹ̀ àgbésẹ̀ na ni ifokànsí láti se àlàyẹ̀ àwọn idí tí àwọn èlà àti láti pèsè àkójọpọ̀ àwọn asojú àsà tí gbogbo èdè ní gbogbo ibi ní àgbáyé . Ní àkókò kanna, ọ̀ ní ipinnu láti mú àkoṣnú pín-pín káakiri àwọn èdè. Láti pa àwọn èlà imò , a fẹ̀ láti ní imò nípa pípèsè àwọn ọ̀rísírísí àwọn ọ̀rísun : àwọn datasets, àwọn iwòyẹ̀ , àti àwọn isirò, àti àwọn àtòkò tí àwọn àrọ̀kọ̀ àti àwọn irinsẹ̀ tí ọ̀ sàfihàn àwọn èlà tí ọ̀ wúlò jùlọ̀ tí ọ̀ nilò láti dí `afára` .

Wíwá ọ̀jútú sí isòrọ̀ ti àwọn èlà imò jẹ̀ ipènjà tí ọ̀ lágbara. Síbèsibè, nínú isẹ̀ àkànsẹ̀ yíi , mọ̀ fẹ̀ láti tan imòlẹ̀ díẹ̀ sí isòrọ̀ náà kí n si bèrẹ̀ sí ní sọ̀ imòràn láti ní ọ̀yẹ̀ tí ọ̀ wọ̀pọ̀ ti àwọn isòrọ̀ tí ọ̀ dá wa dúró láti ní àwọn iyàtò àkoṣnú díẹ̀ síi. Ipènjà àkókò wa ni yíyí iwádíí padà sí ibáraenisòrọ̀ tọ̀ múnádókọ̀ èyítí gbogbo omọ̀ egbẹ̀ agbègbè [Wikimedia] lẹ̀ ní iròrùn lóyẹ̀ àti èyítí ọ̀ gbà wọn níyànjú láti sètò àwọn isẹ̀ ọ̀rísírísí láti lẹ̀ dínà díẹ̀ nínú àwọn èlà pàtàkì.

Fún idí èyí , a se itẹ̀jádẹ̀ àwọn iwé èkò ti n sàlàyẹ̀ gbogbo àwọn ilàna imò -èrọ̀ ọ̀rísírísí láti se itúpalè àkoṣnú àti bíi a se se iwọn àwọn èlà pàtàkì jùlọ̀ tí ọ̀ ní ibátan sí akọ-abọ̀ iwa ati asa oniruuru.

Mọ̀ níretí pé ní ọ̀dún 2030 gbogbo agbègbè [Wikimedia] ti mọ̀ àwọn èlà méjèjèi nínú àkoṣnú tí ọ̀ yẹ̀ kí wọn sèdá láti lẹ̀ se asojú ipò-ọ̀rọ̀ wọn dádára lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ (láti àwọn ibi agbègbè , àwọn àsà, àwọn àràbara, àwọn èyàn ọ̀lókíkí, àwọn egbẹ̀ èyà, ènìyàn, àti beèbeè lo) àti nínú àkoṣnú tí ọ̀ ní se pèlú àwọn ipò tí àwọn èdè miiran.

Mọ̀ níretí pé àwọn ifowosowopọ̀ láàrín àwọn agbègbè èdè Wikipedia láti lẹ̀ bọ̀ àwọn àsà àti ọ̀rọ̀-ọ̀rọ̀ yòò pọ̀ síi ní àwọn ọ̀dún tí n bọ̀ . Bóyá pèlú àwọn isẹ̀ àkànsẹ̀ bí Asian Month (Osù asiaa), èyítí ọ̀ pẹ̀ gbogbo ènìyàn láti sàtúnkọ̀ nípa Asia, tàbí Interculture àti CEE Spring (ọ̀rísun omi CEE) èyítí ọ̀ se àgbéga pàsípàarọ̀ àwọn àrọ̀kọ̀ láàrín àwọn èdè ilẹ̀ Lárúbáwá Iberian ati láàrín àwọn èdè ti Central àti Eastern European àwọn ọ̀rìlẹ̀-èdè.

Ní gbogbogbo, 'Mọ̀ ní igboya pé iyàtò àkoṣnú yòò di ọ̀kàn nínú àwọn ibi-àfèdẹ̀ àkókò ní ọ̀jọ̀ iwájú àti pẹ̀ á yòò ní ètò tí ọ̀ dára jùlọ̀ àti àwọn lẹ̀sẹ̀ àkójọpọ̀ láti kojú gbogbo àwọn lẹ̀sẹ̀ àkoṣnú tí ọ̀ jẹ̀ bótini láti se agberọ̀ àwọn èlà imò tí ọ̀ tejú jùlọ̀ . Idogba imò jẹ̀ ọ̀nà tí ọ̀ tọ̀ láti se àkíyèsí àwọn tí ọ̀ pèsè fún wa ní imò tí a pàdánù . **Nítọ̀rípé tí a bá fẹ̀ láti sàkójọpọ̀ àwọn ọ̀yẹ̀ ènìyàn, a gbọ̀dọ̀ ní ikọpa gbogbo ènìyàn.**

Ìròrùn ìwẹ̀yìnpadà lẹ̀hìn kíkà-ìwẹ̀

- Níbo ní àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ lẹ̀ ọ, bọyá lórí ayélujára tàbí offline, láti ní ìràyẹ̀ sí ìròrùn sí àlàyẹ̀ nípa ìtàn-àkọ́lẹ̀ agbègbẹ̀, àwọn àsà, àti àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọkíkí ?
 - Àwọn apàkan wọ ní agbègbẹ̀ àsà rẹ̀ ní à kò sẹ̀ àfihàn lórí ayélujára ? Sé àwọn ẹ̀gbẹ̀ kan pàtọ̀ tí ẹ̀niyàn tí ọ̀ jẹ̀ asojú ?
 - Kíni ìdí tí ọ̀ sẹ̀ pàtàkì fún ìmọ̀ nípatí agbègbẹ̀ àsà rẹ̀ lati jẹ̀ asojú lórí ayélujára?
 - Dá lórí ìwádìí tí ọ̀ sẹ̀ ní àdásẹ̀ àkókó , sé ọ̀ rò pẹ̀ Wikipedia ní asojú tí ọ̀ dára tí àsà agbègbẹ̀.... rẹ̀? Kí la lè sẹ̀ láti mú un sunwọ̀n síi?
- Ọ̀ ti parí Mòdùlù kǐní!

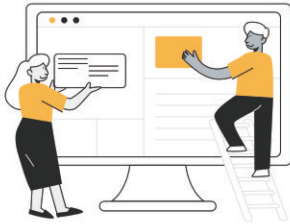
Ọ̀ tún lẹ̀ kọ̀ àwọn àkọ̀sílẹ̀ rẹ̀ nínú àpòtí yìí pàápáá!

Ọ̀ ti parí Mòdùlù kǐní!
Gba àkókò kan láti pín
àsẹ̀yọ̀rì yìí nínú àpẹ̀jọ̀
ìfìsọ̀tọ̀ !

Kíni àtẹ̀lé?

Ní báyii tí ọ tí parí Mòdùlù kǐní, ọ ti setán láti bèrè Mòdùlù kejì!

Nínú Mòdùlù 2 iwọ yọọ kọ ẹkọ díẹ sí nípa ìgbékalẹ àròkọ Wikipedia àti bíi ọ sẹ lẹ sẹ ìranlówọ fún àwọn ọmọ ilẹ-ìwẹ rẹ dára síi láti láti sẹ àyẹwọ àlàyé tí wọn ríi.

Mú ìmọ tuntun rẹ wá sí yàrá ìkàwẹ rẹ!
Múra ẹtò ẹkọ kan sílẹ nibiti ọ ti lẹ kọ àwọn ọmọ ilẹ-ìwẹ rẹ bí ọ sẹ lẹ lọ Wikipedia láti jẹ kí wọn tubọ ní ọyẹ síi nípa lílọ àwọn ẹrọ ìgbèròyìnjàde ati nípa àwọn ọgbọn alayẹ ìmọwẹ.

Lọ ààyẹ tí ọ wá ní ọjú-ìwẹ tí ọ tẹlẹ láti bèrè kíkọ àwọn ìmòrán rẹ, ọ lẹ ní ìlọsìwájú lórí wọn bí ọ sé nìlọ nípasẹ Mòdùlù kejì àti ìkẹẹta.
Lọ àwọn ẹtò ẹkọ tí a pèsẹ ní àsopòmóra fún ìmísínú, iwọ yọọ wá àwọn apẹẹrẹ nípa bíi ọ sẹ lẹ sàfikún Wikipedia ní àwọn agbègbẹ kókó-òrọ ọrísírísí.

Rántí láti sopò pẹlú agbègbẹ ẹkọ Wikimedia tí ọ tọbi julọ nípasẹ ẹrọ ìgbèròyìnjàde àwùjọ àti sayẹwọ bọyá aláfaramọ agbègbẹ Wikimedia kan wá ní agbègbẹ rẹ

**Àwọn àkọsílẹ̀ àti
àwọn ìbẹ̀rẹ̀**

Isé Ìparí : Sẹ̀pò Wikipedia sínú àwọn ẹ̀kọ́ rẹ

Báyìí ọ tọ àkọ̀kọ̀ láti fi ìmọ̀ rẹ sí isé!

- Rọ̀nù lórí àwọn abala tuntun tí ọ ti kọ nípa Wikipedia àti ìwúlò rẹ gẹgẹ bí ọhun ẹ̀lò ikònilẹ̀kọ̀ láti sẹ̀ ìdàgbàsókè ẹ̀rọ ìgbẹ̀rọ̀yìnjadẹ̀ àti ìmọ̀ kíkà ìwẹ̀.
- Sẹ̀ àkíyèsí àwọn ọ̀gbón ìmọ̀yẹ̀ tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwẹ̀ rẹ̀ lẹ̀ ní nípasẹ̀ pàtàkì lílò Wikipedia ní ìrìn-àjò ẹ̀kọ̀ wọn.
- Sẹ̀ àyẹ̀wọ̀ àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ àwọn ẹ̀rọ̀ ikẹ̀kọ̀ àti àwọn isé síse ní àsoṣomọ̀ra kínní láti wá àwọn ọ̀nà síse láti sẹ̀papọ̀ Wikipedia nínú yàrá ìkàwẹ̀ ọ̀rí ayẹ̀lujára rẹ̀.
- Sẹ̀ ìdánimọ̀ isé síse kan, ẹ̀kọ̀, tàbí Módùlù nínú kílààsì rẹ̀ níbití ọ ti lẹ̀ sẹ̀pò Wikipedia láti sẹ̀ àgbẹ̀rọ̀ àwọn ọ̀hun ìgbẹ̀rọ̀hìnjadẹ̀ àti àwọn ọ̀gbón ìmọ̀wẹ̀ àlàyẹ̀.
- Síse ẹ̀tò kan fún isé-síse yìí . Lọ̀ ààyẹ̀ tí ọ̀ wà ní ìsàlẹ̀ láti sẹ̀ ìsàrọ̀yẹ̀ àti sàjọ̀ àwọn ọ̀hun ẹ̀lò . Lọ̀ àwòsẹ̀ ẹ̀tò ẹ̀kọ̀ (tàbí àwòsẹ̀ mìíràn tí ọ̀ ti lọ̀ tẹ̀lẹ̀) láti sẹ̀tò àwọn ẹ̀rọ̀ rẹ̀ àti ìdàgbàsókè isé rẹ̀.
- Ní ìparí Módùlù kejì, ọ̀ yẹ̀ kí ọ̀ sẹ̀ àtúnnyẹ̀wọ̀ àwọn ìmọ̀ràn rẹ̀, sàfikún àwọn ìwọ̀yẹ̀ tuntun àti ìmọ̀, kí ọ̀ sẹ̀ ìlọ̀síwájú kíkọ̀ ẹ̀tò ẹ̀kọ̀ rẹ̀.

Ìjì ọ̀pọ̀lọ̀:

**Àwọn àkọsílẹ̀ àti
àwọn ìbẹ̀rẹ̀**

Àwòṣe Ètò Èkó:

Isẹ:	Ìpeḽe:
-------------	---------------

Àwọn ibẹ̀ẹ̀rẹ̀ wíwá :	Àwọn ọ̀rísun :
------------------------------	-----------------------

Àwọn àbájáde ikẹ̀kọ̀:

Ìlànà ọ̀nà àsoṣò:

Ìgbáradì :

Ìsáájú :

Ìlànà itọ̀sọ̀nà:

Isẹ̀ adáse ẹnìkọ̀kan:

Àfihàn ti ẹ̀kọ̀ :

Àfikún :

**Àpeṣere àwọn ètò èkó
àti àwọn isé síse láti seṣo
Wikipedia nínú yàrá
ìkàwẹ́**

Ìbẹ̀rẹ̀ Ìmọ̀

Isẹ: Ìbẹ̀rẹ̀ Ìmọ̀ Mi

Ìpele : ẹ̀rọ̀ ìgbẹ̀rọ̀yìnjádẹ̀ àtí àlàyẹ̀ ìkẹ̀kọ̀ 11/12

Àwọn ibẹ̀rẹ̀ wiwa: Báwo ni mọ se le rii àlàyẹ̀ tí mọ̀ nílò lórí Ìntánẹ̀tì? Báwo ni mọ se se le se isirò àlàyẹ̀ tí mọ̀ rii ?

Àwọn orisun : Kòmputà , Wíwole sí Ìntánẹ̀tì, iwé àjàkọ, àwọn ipèsè tí a fi ní kọ wẹ, iwé isẹ̀ Ìbẹ̀rẹ̀ ìmọ̀

Àwọn àbájádẹ̀ ikẹ̀kọ̀: Àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ rónú lórí, wọn sì se ikosilẹ̀ ìrìn-àjò wọn ní lílọ̀ kiri ní Wikipedia bí wọn se le wole àtí se isirò àlàyẹ̀ tí wọn nílò láti yanjú Ìbẹ̀rẹ̀ kọ̀kan.

Ìlana ọ̀nà àsopọ̀: Àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ ní ànfàní láti se idanimọ̀ àwọn àmì rere àtí ọ̀dì tí didàrà láti se àyewọ̀ àlàyẹ̀ tí wọn rii lórí Wikipedia bi àyẹ̀ Ìbẹ̀rẹ̀ ti isẹ̀ àkànse iwádíí kan

Ìgbàradì :

- Se idanimọ̀ isẹ̀ àkànse iwádíí kan, isẹ̀ síse ati isẹ̀ ìmúlọ̀lẹ̀ níbití àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ yọ̀ò nílò láti lo kiri lórí Ìntánẹ̀tì láti wá àlàyẹ̀.
- Mọ̀ iwé isẹ̀ “Ìbẹ̀rẹ̀ ìmọ̀yẹ̀ Mi” daradàrà bákannàà sìni pèlú àpẹ̀rẹ̀ àtí iwé ìgbẹ̀lẹ̀wọn tí a pèsè.
- Pín káàkiri iwé isẹ̀ “Ìbẹ̀rẹ̀ ìmọ̀yẹ̀ Mi” fún àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ ni ọ̀nà dígítà láti parí lórí ayélujára tàbí tẹ̀ síta àtí lo ní ilẹ̀.

Ìsáájú :

- Se àfihàn kókó-ọ̀rọ̀ tí isẹ̀ àkànse iwádíí , isẹ̀ síse , tàbí isẹ̀ ìmúlọ̀lẹ̀ .
- Sọ fún àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ rẹ̀ láti se ìjì ọ̀pọ̀ àwọn ọ̀jù ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù tí wọn yọ̀ò lo láti wá àlàyẹ̀ láti parí isẹ̀ àkànse wọn.
- Darí ìjíròrò fún àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ rẹ̀ láti se àfiwẹ̀ àwọn ànfàní àtí àwọn ìtaláyà ti wíwá àlàyẹ̀ lórí ayélujára , báwo ní àlàyẹ̀ nàà se gbẹ̀kẹ̀lẹ̀, àtí bíi ọ se le yàgò fún jija ọ̀lẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀ nínú isẹ̀ wọn. Mú àkíyèsì wọn wá sí Wikipedia ní pátò, kí ọ sọ fún wọn pé wọn yọ̀ò lo bí ààyẹ̀ Ìbẹ̀rẹ̀ nínú isẹ̀ àkànse wọn.
- Se àfihàn àwọn àmì rere àtí ọ̀dì tí didàrà láti Mòdùlù kejì kí ọ sọ fún àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ rẹ̀ pé wọn yọ̀ò kọ wọn bí wọn se ní lo kiri Wikipedia láti bẹ̀rẹ̀ isẹ̀ àkànse wọn

Àwọn itọ́kasí ọ̀dì tí didàrà:

- Kọ ní àwọn itọ́kasí èyíkẹ́yí .
- Ọ ní àkíyèsì ikilọ̀.
- Ọ ní àwọn ọ̀rọ̀ tí kọ yẹ àtí àwọn àsìsẹ̀ girámà nínú.
- Ọ ní àlàyẹ̀ ìgbà àtíjọ̀ nípa kókó-ọ̀rọ̀ to wa nísínyí.
- Ọ ní àwọn ẹ̀rọ̀ tí kọ ní orisun àtí àwọn àlàyẹ̀ to ni iyẹ̀ .

Àwọn itọ́kasí rere tí Didàrà:

- Ọ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn itọ́kasí àtí àwọn orisun tí ọ se gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ .
- Ọ ní àlàyẹ̀ àtí apákan asíwájú .
- Ọ ní àwọn orisirisì ọ̀yẹ̀ nípa àwọn ẹ̀yà tí ọ jẹ kókó nínú kókó-ọ̀rọ̀ kan
- Ọ se àfihàn iwontúnwonsi àtí àkọ̀nù tí a sètò .
- Ọ ti wá ní kíkọ̀ láti dídọ̀jú ọ̀júàmì ti nkan

Ilàna itósónà :

- Yan kókó-òrò kan gégé bí àpẹẹrẹ láti parí iwé isé “Ìbẹ̀rẹ̀ ìmọ̀ye Mì”.
- Sẹ àfihàn bí ọ sẹ lẹ wá kókó-òrò láti inú àpótí wíwá Wikipedia, bí ọ sẹ lẹ kọ àlàyẹ lórí iwé isé , ati bí ọ sẹ lẹ bẹ̀rẹ̀ lówó àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ fún títẹ síi ọrí àwọn àmì rẹrẹ àti ọ̀dì tí dídára tí wọn n ríi

Isé àdásẹ ẹ̀nikòkọ̀kan:

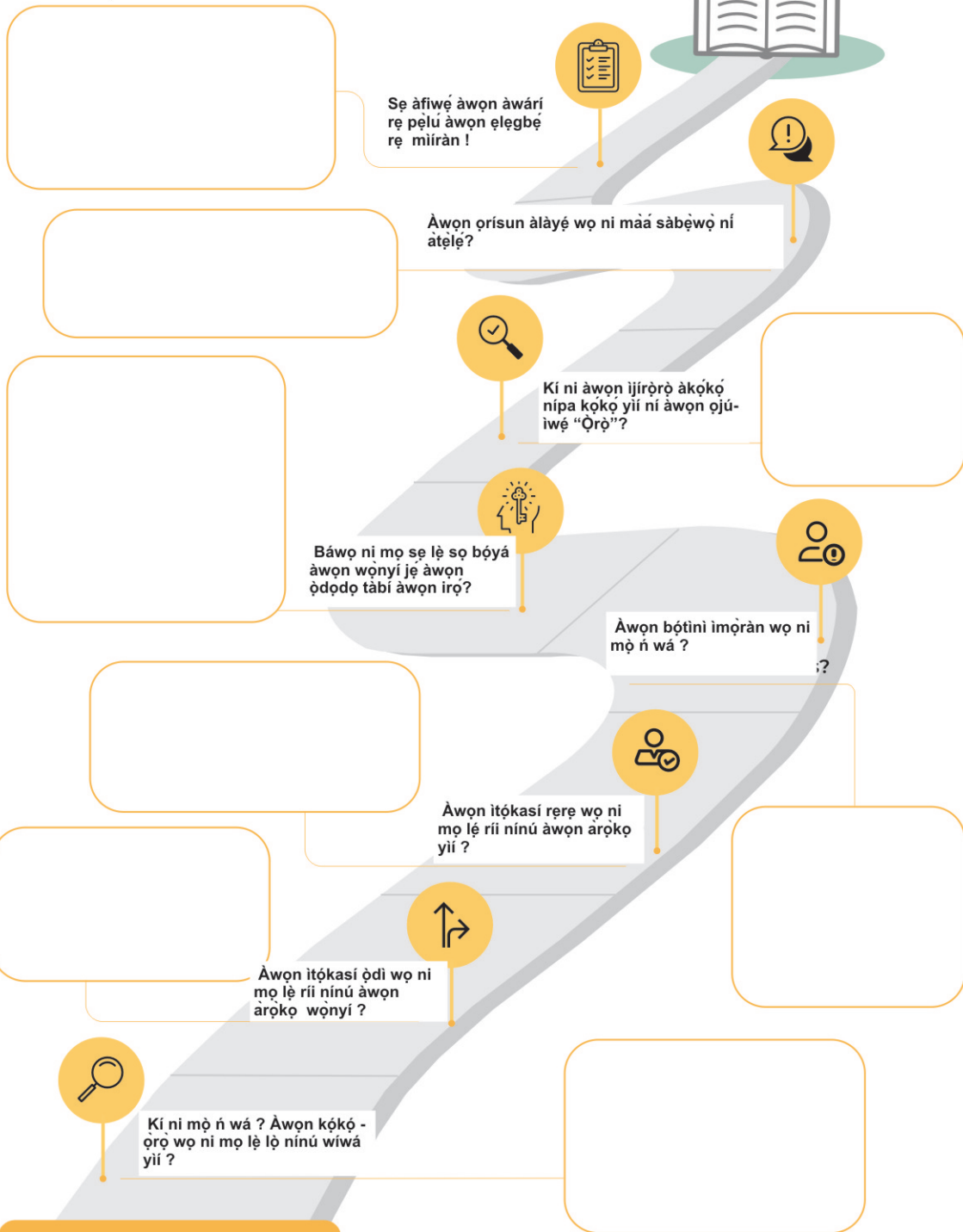
- Yan kókó-òrò kan gégé bí àpẹẹrẹ láti parí iwé isé “Ìbẹ̀rẹ̀ ìmọ̀ye Mì”.
- Sẹ àfihàn bí ọ sẹ lẹ wá kókó-òrò láti inú àpótí wíwá Wikipedia, bí ọ sẹ lẹ kọ àlàyẹ lórí iwé isé , ati bí ọ sẹ lẹ bẹ̀rẹ̀ lówó àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ fún títẹ síi ọrí àwọn àmì rẹrẹ àti ọ̀dì tí dídára tí wọn n ríi lórí àrọ̀kọ̀ Wikipedia.

Àfihàn tí ẹ̀kọ̀ :

- Bẹ̀rẹ̀ lówó àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ láti fi àwọn iwé isé sí sẹ tí wọn tí parí ránsẹ sí ọ: yíyá àwòrán tí iwé isé tí a tẹ́jádẹ̀, iyàwòrán bíbòjú, àti bẹ̀bẹ̀ẹ̀ lọ.
- Bẹ̀rẹ̀ lówó bíi mèjì-mẹ́ta lára àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ láti pín ilàna tí wọn tẹ̀lẹ̀ : sẹ ọ sẹ iránlówó fun wọn? Kí ló sòrọ? Àwọn àfihàn dídára wọ ni wọn lẹ sẹ idánimọ̀ nínú àwọn àrọ̀kọ̀ tí wọn ríi ? Njẹ́ Wikipedia jẹ ààyẹ̀ Ìbẹ̀rẹ̀ tí ọ́ dára fún iwádìí wọn?
- Sẹ àyẹ̀wò isé àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ nípa lílò àkọ́rí tí a dábàá kí ọ sì pèsẹ̀ idahun síi .
- Tí ọ bá wà , sẹ àtẹ́jádẹ̀ isé tí ọ sẹ́dà nípasẹ̀ àwọn ọmọ ilé-iwé rẹ lórí búlọ̀gì ilé-iwé kan, lori igbimọ̀ àkíyèsí , igbimọ̀ kílààsì, Pinterest, àti bẹ̀bẹ̀ẹ̀ lọ

Ìbẹ̀ẹ̀rẹ̀ Ìmò Mì

Àwọn ilàṅà : Lọ iwé isé -sísẹ̀ yíí láti sẹ̀ igbàsílẹ̀ wíwá àláyẹ̀ rẹ̀ lórí Wikipedia. Dáhùn ìbẹ̀ẹ̀rẹ̀ kọ̀ọ̀kan nínú àpótí tí ọ̀ báamu láti dẹ̀ láìní “Ìparí”.

Jẹ́kí á bẹ̀rẹ̀!

Ìbẹ̀ẹ̀rẹ̀ Ìmò Mi - Àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ àti àkọ̀rí

Níbí, ọ lẹ wá àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ tí iwé isẹ̀ Ìbẹ̀ẹ̀rẹ̀ ìmò tí ọ ti pari àti àkọ̀rí tí a dàbàà láti fi sẹ̀ isirò isẹ̀ nàà . Múrasí kí ọ sì yípadà ní íbámu!

Nibáyi, emi yòò sàbẹ̀wò sí àwọn itókasi wònyí tó wà nínú àwọn àrọ̀kọ̀ Wikipedia tí mọ̀ ríi :
 - Saint Maya - The New Republic
 - Bii Maya Angelou sẹ̀ ní ipa lórí hip-hop
 - Iforowánlẹ̀nuwò Laugh and Dare to Love
 - Àwọn isẹ̀lẹ̀ tí Black, Blues, Black!
 Kí ní àwọn ijiròrò àkọ̀kọ̀ nípa kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ ní àwọn ọ̀jù-iwé "Orò"?

Àwọn ọ̀rìsun àlàyẹ̀ wọ̀ ni maa sàbẹ̀wò ní atẹ̀lẹ̀?

Nínú "Ewi tí Maya Angelou" mọ̀ ríi ní ọ̀n ìyàlẹ̀nu bí àwọn ọ̀nkwẹ̀ sẹ̀ n jíròrò lórí èdè tí ọ̀ dára jùlọ̀ láti sàfihàn idíyẹ̀lẹ̀ tí ewi Maya laisojuisaaju.

Àwọn ọ̀rìsun àlàyẹ̀ wọ̀ ni maa sàbẹ̀wò ní atẹ̀lẹ̀?

Àwọn isẹ̀lẹ̀ tí ọ̀ sẹ̀ kọ̀kọ̀ ní ayẹ̀ Maya Angelou: ọ̀ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn isẹ̀ sáájú kí ọ̀ tọ̀ di ọ̀nkwẹ̀ , ọ̀ jiyà ilọ̀kulọ̀, ọ̀ sì maa n kọ̀ ka nitorí nà, ọ̀ gbẹ̀ ilẹ̀ pupọ̀, ọ̀ bí ọ̀mọ̀kúnrin rẹ̀ ní igbà tí ọ̀ wa ní ọ̀dọ̀. Lara Isẹ̀ rẹ̀ ní ewi , àwọn itàn-àkọ̀lẹ̀ ara ẹ̀ni, àwọn ẹ̀rẹ̀ , àti àwọn iwé ọ̀mọ̀dẹ̀ pàápàá . Ọ̀ gba ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àmì-ẹ̀yẹ̀ fún àwọn ilọ̀wọ̀sì àti ijáfáfá rẹ̀

Báwo ni mọ̀ sẹ̀ lẹ̀ sọ̀ bọ̀yá àwọn wònyí jẹ̀ àwọn ọ̀dọ̀dọ̀ tàbí àwọn irọ̀ ?

Iwònyí kíi sẹ̀ àwọn imòrán nítòrí pé mọ̀ lẹ̀ ríi àwọn ọ̀rìsun tí àwọn ọ̀nkwẹ̀ tí lẹ̀ láti sẹ̀dà ọ̀rọ̀ nàà àti pé wọn sẹ̀ àpẹ̀júwẹ̀ àwọn isẹ̀lẹ̀ gidi nàà ní ọ̀nà ọ̀títọ̀ àti laisojuisaaju.

Àwọn imòrán bó̀tini wọ̀ ni mọ̀ n wá ?

Àwọn itókasi rẹ̀rẹ̀ wọ̀ ni mọ̀ lẹ̀ ríi nínú àwọn àrọ̀kọ̀ yíi ?

Èmi kọ̀ ríi àwọn itókasi ọ̀di tí dídára ka àrọ̀kọ̀ nínú àwọn àrọ̀kọ̀ wònyí , wọn ní àwọn itókasi tọ̀ tọ̀ , àlàyẹ̀ imú̀dọ̀júiwọn, àti pé kọ̀ sí àwọn à̀sía ikilọ̀ .

Àwọn itókasi ọ̀di wọ̀ ni mọ̀ ríi nínú àwọn àrọ̀kọ̀ wònyí ?

Èmi kọ̀ ríi àwọn itókasi ọ̀di tí dídára ka àrọ̀kọ̀ nínú àwọn àrọ̀kọ̀ wònyí , wọn ní àwọn itókasi tọ̀ tọ̀ , àlàyẹ̀ imú̀dọ̀júiwọn, àti pé kọ̀ sí àwọn à̀sía ikilọ̀ .

- Maya Angelou
 - Àkọ̀jọ̀pọ̀ àwọn isẹ̀ Maya Angelou
 - Ewi tí Maya Angelou, àwọn àkọ̀rí
 - Àwọn akọ̀rí autobiography Maya Angelou

Àwọn àrọ̀kọ̀ wọ̀ ni ọ̀ ní fun mí ní iránlọ̀wọ̀?

Kí ní mọ̀ n wá ? Àwọn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ wọ̀ ni mọ̀ lẹ̀ lẹ̀ nínú wíwá yíi ?

Mọ̀ n wá àwọn isẹ̀lẹ̀ àkọ̀kọ̀ ní igbẹ̀sì ayẹ̀ Maya Angelou, àwọn àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ isẹ̀ rẹ̀ , àti àwọn àkọ̀rí àkọ̀kọ̀ nínú àwọn kíkọ̀ rẹ̀ . Àwọn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tọ̀ sẹ̀ patakí:
 - Maya Angelou
 - isẹ̀ Maya Angelou

JÈKÍ Á BÈRÈ

Ọ̀mọ̀ ilẹ̀-iwé ní ànǎnǎn láti ...	Ọ̀n tì ọ̀ gba	
Sẹ̀ idánimọ̀ àwọn pàràmità wíwá àti àwọn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tọ̀ wúlọ̀		3 <i>Ifihàn ọ̀yẹ̀ kẹ̀dẹ̀rẹ̀</i>
Sà̀yẹ̀wọ̀ àrọ̀kọ̀ nàà nípa lílọ̀ àwọn àmì rẹ̀rẹ̀ àti ọ̀di tí dídára		2 <i>Díẹ̀ nínú ifihàn ọ̀yẹ̀</i>
Sẹ̀ àkọ̀pọ̀ àlàyẹ̀ tí wọn ríi láti dáhùn ìbẹ̀ẹ̀rẹ̀ àtilẹ̀bá wọn		1 <i>Kọ̀ lẹ̀ pari à̀sàyàn isẹ̀ -sìsẹ̀ nàà</i>
Mọ̀ bọ̀yá àrọ̀kọ̀ nàà ní àwọn ọ̀títọ̀ tàbí àwọn irọ̀ nínú		
Sẹ̀ àtọ̀kọ̀ àwọn ọ̀rìsun àlàyẹ̀ miiran láti tẹ̀sìwájú nínú iwádií wọn		

Ìtàn

Isẹ-sisẹ: Tani ọ wà nínú iwé -ẹ̀kọ̀ rẹ?

Ìsàtúnṣe Ìwé-ẹ̀kọ̀ :

Àwọn ibẹ̀rẹ̀rẹ̀ Àwárí : Tani ọ jẹ asojú nínú àwọn iwé-ẹ̀kọ̀ mí? Tani kò sí níbẹ̀ ? Kí ló mú kí ẹ̀niyàn lẹ̀ jẹ̀ “àkíyèsí”?

Àwọn oríṣun : Kòmputà, Wíwọ̀lẹ̀ sí Ìntánẹ̀tì, iwé itaṅ -àkoṣẹ̀ , iwé àjakọ, àwọn ipèsè ọ̀n kíkọ.

Àkópò ẹ̀kọ̀ : Àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé sàwárí Wikipedia láti sẹ̀dá prọ́fàìlì kan nípa ẹ̀niyàn ọ̀lọkíkí tí kò ní asojú nínú iwé-ẹ̀kọ̀ itàn wọn.

Àwọn àbájáde ikẹ̀kọ̀ : Àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé ní ànfàní láti se itupalẹ̀ àwọn ẹ̀là ọ̀nídúúrọ̀ nínú iwé-ẹ̀kọ̀ Itàn wọn àti láti lọ̀ Wikipedia láti se iwádìí ìgbésí ayé àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọkíkí ni agbègbè kẹ̀kẹ̀kẹ̀ tí kò sí nínú Ìwé-ẹ̀kọ̀ wọn.

- Ìgbàradì :**
- Se àyèwò iwé-ẹ̀kọ̀ tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ n ló fún kílààsì Itàn-àkoṣẹ̀ wọn.
 - Se àkíyèsí àwọn ẹ̀là àkọ̀kọ̀ tọ̀wà nípa níní asojú àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọkíkí tí ọ se àfihàn : akọ-abọ, ọ̀rìlẹ̀-ẹ̀dẹ̀, idánimọ̀ ẹ̀dá, ẹ̀dẹ̀ abíníbí, àti bẹ̀ẹ̀bẹ̀ lọ.
 - Sẹ̀dá àkọ̀jọ̀ láti se àfihàn àláfọ̀ àkọ̀kọ̀ ní asojú fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti parí .Tí a bá dojúko àláfọ̀ takọ-tabọ, fún àpẹ̀rẹ̀, àkọ̀jọ̀ rẹ̀ lẹ̀ dàbí èyí:

Àwọn ọ̀bìnrin tí a se àfihàn wọn nínú iwé ẹ̀kọ̀ Itàn mí	Àwọn ọ̀kúnrin tí a se àfihàn wọn nínú iwé-ẹ̀kọ̀ Itàn mí

- Sẹ̀dá prọ́fàìlì tí ẹ̀niyàn ọ̀lọkíkí tí kò se àfihàn nínú iwé-ẹ̀kọ̀ Itàn láti safihàn fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé gẹ̀gẹ̀bí àpẹ̀rẹ̀ .

Ìsáájú :

- Sọ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti pín dádára àwọn ọ̀rúko tí àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọkíkí nínú itàn-àkoṣẹ̀ tí ọ̀rìlẹ̀-ẹ̀dẹ̀ wọn / àgbáyé . Pèsè díẹ̀ nínú àwọn àpẹ̀rẹ̀ fún wọn láti jẹ̀ kí wọn fi bẹ̀rẹ̀. Se àtọ̀kọ̀ wọn lórí iwé tí a ti pín tàbí se àtọ̀kọ̀ wọn lórí ìgbimọ̀ ọ̀rì ayélujára.
- Bẹ̀rẹ̀ lówọ̀ wọn bọyá wọn lẹ̀ se idánimọ̀ díẹ̀ nínú àwọn àbùdá tí ọ wọpọ̀ tí àwọn ẹ̀niyàn tí wọn ti se idánimọ̀ àti mú àkíyèsí wọn sí àwọn tí kò síní ibẹ̀ : Se ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀kúnrin / àwọn ọ̀bìnrin ní ọ wà nínú àtọ̀kọ̀ yí? Báwo ní àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ Se kọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa wọn? Kí ní ọ jẹ̀ kí àwọn ẹ̀niyàn wọnyí jẹ̀ ẹ̀niyàn àkíyèsí ?
- Sàkíyèsí àwọn kọ̀kọ̀ pàtàkì inú ijiròrò yí.
- Se àfihàn idí isẹ̀ nàà :
- "A yọ̀ se idánimọ̀ ẹ̀nití ọ se àfihàn àti ẹ̀nití kò sí nínú iwé-ẹ̀kọ̀ Itàn wa. A yọ̀ fi àwọn itàn tí kò sí níbẹ̀ nípa àwọn ẹ̀niyàn pàtàkì síbẹ̀ fún ara wa nípa síse iwádìí àkọ̀kọ̀ lórí Wikipedia àti àwọn Ọ̀jú-ìwé miiran lórí ayélujára " .

- Ìlànà itòsọ̀nà:**
- Mú àkíyèsí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ sí Ìwé-ẹ̀kọ̀ Ìtàn wọn kí ọ̀ bèèrẹ̀ lówọ̀ wọn bọ́yá wọn rọ̀ pẹ̀ wọn lẹ̀ wá àwọn ẹ̀niyàn tí wọn se àtọ̀kọ̀ wọn ní isẹ̀ isáájú níbẹ̀.
 - Fí àkọ́jọ̀ tí ọ̀ ti pèsẹ̀ sílẹ̀ fún wọn kí ọ̀ sì sọ̀ fún wọn kí wọn se àtọ̀kọ̀ ọ̀rúko àwọn ọ̀rísírísí ẹ̀niyàn tí wọn ríi lóri àwọn ìwé-ẹ̀kọ̀ wọn ní ibámu. Àpẹ̀rẹ̀ :

Àwọn ọ̀bìnrin tí a se àfihàn wọn nínú ìwé-ẹ̀kọ̀ Ìtàn mi	Àwọn ọ̀kùnrin tí a se àfihàn wọn nínú ìwé-ẹ̀kọ̀ Ìtàn mi

- Sọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ kíi wọn se àfiwé àwọn ìdáhùn wọn pẹ̀lú alábaàsepo kan. Ní ọ̀nà mìíràn, ọ̀ lẹ̀ bèèrẹ̀ pẹ̀ ki àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé mejì-mẹ́ta pín àwọn àwárí wọn pẹ̀lú kíláàsi lápapọ̀ .
- Yan àpẹ̀rẹ̀ tí ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀kíkí kan tí kọ̀ se àfihàn nínú ìwé-ẹ̀kọ̀ wọn kí ọ̀ se àfihàn síse wíwá tí ọ̀ rọ̀rùn nípa wọn lóri Wikipedia.
- Se àfihàn àwọn ọ̀rísírísí àwọn apákan tí arọ̀ko Wikipedia tí ọ̀ se ìrànlowọ̀ jùlo fún isẹ̀ síse. Fún àpẹ̀rẹ̀ : asiwájú apákan, àwọn itọ̀kasí, àwọn ọ̀nà àsopọ̀ inú .
- Se àfihàn prófáìli tí ọ̀ ti pèsẹ̀ sílẹ̀ nípa ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀kíkí kan tí kọ̀ sí nínú ìwé-ẹ̀kọ̀ Ìtàn.
- Se àlàyé fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé bí wọn se lẹ̀ sẹ̀dá tiwọn: àlàyé àkọ̀kọ̀ tí ọ̀ yẹ̀ kí ọ̀ ní , ọ̀nà kíkọ̀ , bíi Wikipedia se gbọ̀dọ̀ jẹ̀ ààyé ìbẹ̀rẹ̀, àwọn itọ̀kasí Ìtàn tí wọn lẹ̀ se.
- Àkíyèsí : tí kọ̀ bá sí àwọn arọ̀ko tí ọ̀ wá lóri Wikipedia nípa àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀kíkí tí ọ̀ ti se idánimọ̀, darí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti wá wẹ̀ẹ̀bù pẹ̀lú lílọ̀ àwọn ìlànà iwúlọ̀ kan náà

- Isẹ̀ adásẹ̀ ẹ̀nikòòkan:**
- Sọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ pẹ̀ ọ̀ ti tọ̀ àkọ̀kọ̀ wọn ní báyií láti wá àlàyé diẹ̀ síi nípa àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀kíkí tí kọ̀ sí nínú ìwé-ẹ̀kọ̀ wọn.
 - Sọ̀ fún kí wọn yan ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀kíkí kan tí wọn fẹ̀ láti fi síi nínú ìwé-ẹ̀kọ̀ wọn. Ọ̀ lẹ̀ jẹ̀ láti àkọ̀jọ̀pọ̀ àtọ̀kọ̀ tí wọn sẹ̀dá tàbí ẹ̀lòmíràn tí wọn ti se idánimọ̀ rẹ̀.
 - Fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ ní àkọ̀kọ̀ tí ọ̀ yẹ̀ láti se iwádií wọn lóri wẹ̀ẹ̀bù.
 - Pèsẹ̀ igbẹ̀wọ̀lẹ̀ lóri àra kíkọ̀ , àwọn ọ̀nà tí ọ̀ dára jùlo fún lílọ̀ láti yàgò fún ikolù , àwọn ọ̀rísun fún ijẹ̀rísí , lílọ̀ kojá Wikipedia, àti beẹ̀beẹ̀ lọ̀.

- Àfihàn ti ẹ̀kọ̀ :**
- Sọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti sàfihàn àwọn prófáìli tí wọn ti sẹ̀dá. Ẹ̀yí lẹ̀ se se ní egbẹ̀ kẹ̀kẹ̀kẹ̀, ní mejì-mejì, tàbí ní iwájú gbogbo kíláàsi .
 - Sọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti ronú lóri ìlànà tí wọn tẹ̀lẹ̀ : Bíi wọn se se idánimọ̀ àwọn ẹ̀niyàn ọ̀lọ̀kíkí tí kọ̀ ní akọ̀sílẹ̀, bíi wọn se wá àlàyé lóri wẹ̀ẹ̀bù, bíi wọn se ríi ọ̀rísun àlàyé náà, bíi wọn se yan arọ̀ko tí wọn sàfikún rẹ̀ nínú prófáìli, àti àwọn ẹ̀kọ̀ wọ̀ ni wọn ti kọ̀ nípa isẹ̀ yií .
 - Tí ọ̀ bá wá , se àtẹ̀jádẹ̀ isẹ̀ tí ọ̀ sẹ̀dá nípasẹ̀ àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ lóri búlọ̀ọ̀gì ilẹ̀-ìwé , igbimọ̀ àkíyèsí ọ̀rì ẹ̀rọ̀-ayelujára , igbimọ̀ kíláàsi Pinterest, àti beẹ̀beẹ̀ lọ̀

Ìmò sáyẹ̀nsì

àsàyàn isẹ̀-sísẹ̀ : tíṭẹ̀ márún-uń nìkan

Ìsàtúnṣẹ̀ Ìwẹ̀-ẹ̀kọ̀ :

Àwọn ibẹ̀rẹ̀ wíwá : Báwo ni ọ se sàwárí àlàyẹ tuntun lórí Íntánẹ̀tì? Báwo ni àwọn ọjú-ìwẹ̀ wẹ̀bù ọ́rísírísí se sọpò?

Àwọn ọ́rísun : Kòmputà tàbí fọ̀nù alágbẹ̀ká, Wíwọ̀lẹ̀ sí Íntánẹ̀tì, ìwẹ̀ àjàkọ̀

Àkọ̀pọ̀ ẹ̀kọ̀ : Àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ lọ kiri àwọn ọ̀nà àsọpọ̀ lórí àwọn àrọ̀kọ̀ Wikipedia nípasẹ̀ àwọn tíṭẹ̀ márún-uń bí àwọ̀ṣẹ̀ láti sàwárí àlàyẹ tuntun lórí Íntánẹ̀tì.

Àwọn àbájáde ikẹ̀kọ̀: Àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ ní ànfàní láti se idánimọ̀ bí àlàyẹ̀ lórí Íntánẹ̀tì se sọpọ̀ nípasẹ̀ àwọn ọ̀nà àsọpọ̀ àti se iyàtọ̀ àwọn àwárí wọn sí ti àwọn ẹ̀lẹ̀gbẹ̀ wọn

- Ìgbáradì :**
- Yan àwọn àrọ̀kọ̀ Wikipedia mejì-mẹ́ta nípa àwọn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tí ọ̀ n sàlàyẹ̀ nínú ẹ̀kọ̀ ìmọ̀ -ìjìnlẹ̀ rẹ̀ tí ọ̀ se yíi.
 - Se àtúnwẹ̀wẹ̀ àwọn àrọ̀kọ̀ náà láti ríi dájú pé wọn jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ ti àwọn àrọ̀kọ̀ Wikipedia tí ọ̀ rọ̀ pé wọn ní àkọ̀fọ̀nù dídára pípọ̀.
 - Pẹ̀sẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ kan fún àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ láti kọ̀ àkọ̀sílẹ̀ àwọn isẹ̀ wọn:

Abala	Tẹ̀ 1	Tẹ̀ 2	Tẹ̀ 3	Tẹ̀ 4	Ìparí Tẹ̀

- Ìsáájú :**
- Se àfihàn kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ ọ̀ṣẹ̀ sí àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ rẹ̀.
 - Sàfihàn Wikipedia àti bíi ọ̀ se lè lọ ọjú-ayẹ̀ wíwá láti wá àlàyẹ̀ .
 - Se àfihàn àpẹ̀rẹ̀ tí àrọ̀kọ̀ Wikipedia láti ara àwọn tí ọ̀ ti yàn nípa kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ ọ̀ṣẹ̀ rẹ̀ nípa lílọ̀ ọjú-ayẹ̀ wíwá.
 - Se àfihàn àwọn ẹ̀yà ọ́rísírísí tí àrọ̀kọ̀ náà àti àlàyẹ̀ tí àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwẹ̀ lè rí lára àrọ̀kọ̀ náà .
 - Fi àkiyèsí rẹ̀ sí ọ́rì àwọn ọ̀nà àsọpọ̀: se àfihàn lílọ̀ kiri nínú Wikipedia nípasẹ̀ àwọn ọ̀nà àsọpọ̀, báwo ní àlàyẹ̀ se sọpọ̀ fún iráyẹ̀ sí ìrọ̀rùn nínú ìwẹ̀-ìmọ̀ ọ̀fẹ̀ (encyclopedia), àwọn àrọ̀kọ̀ tuntun tí ọ̀ n wá, àti bíi wọn se lè ràn ọ̀ lọwọ̀ láti fàà kọ̀kọ̀ náà guń .
 - Tọ̀kasí iyàtọ̀ tọ̀wà láàrín àwọn ọ̀nà àsọpọ̀ inú àti àwọn ọ̀nà àsọpọ̀ ita. Tẹ̀numọ̀ ọ̀títọ̀ pé àrọ̀kọ̀ Wikipedia kan lè jẹ̀ ààyẹ̀ ibẹ̀rẹ̀ nígbàgbọ̀gbọ̀ nínú wíwá àlàyẹ̀ .

Ìlànà itósónà:

- Sàfihàn àwòrán àpẹẹrẹ tí ọ ti pèsè sílẹ kí ọ sọ fún àwọn ọmọ ilẹ-ìwé pẹ wọn yòò kọ bí wọn sẹ lọ kiri lórí Wikipedia kalẹ fun ìwé-àsẹ.
- Tọkasí àwọn ọfin àtìsẹ: àwọn àrọkọ mèjì-mẹta wà tí wọn gbọdọ bẹrẹ pẹlú , wọn lẹ bẹrẹ kíkà àwọn àrọkọ náà kí wọn sì tẹ ọrì ọnà àsoṣọ èyíkẹyìí tí ọ ba fa àkíyèsí wọn láti ní ìmọ síwájú síí, sùgbọn wọn ọ lẹ sẹ ju títẹ marún-un lọ. Lẹhin àwọn títẹ marún-un, wọn gbọdọ dá lílọ kiri lórí ayélujára dúrọ .
- Sọ fún wọn láti sẹ àkọsilẹ àwọn ọrúko tí àrọkọ kọkọkan tí wọn sàbẹwọ lẹhin títẹ kọkọkan: wọn lẹ kọ ọnà àsoṣọ ti àrọkọ náà kalẹ, wọn lẹ kọ ọrúko náà sílẹ, tàbí yàwòrán àwọn síkírínísọti.
- Sọ fún wọn kí wọn kọ díẹ nínú àwọn ọtító tí wọn kọ lórí ọjú-ìwé kọkọkan tí wọn sàbẹwọ.
- Sẹ àrọkọ àkọkọ papọ.
- Sẹ àfiwé àwọn àbájáde rẹ pẹlú àwọn àbájáde ìkan nínú àwọn ọmọ ilẹ-ìwé rẹ.

Ìsẹ àdásẹ ẹnìkọkọkan:

- Gba àwọn ọmọ ilẹ-ìwé láàyè láti lọ kiri ní ọmìnira àti sẹ àkọsilẹ àwọn isẹ wọn.
- Pèsè àtìlẹyin bí wọn bá sẹ nílọ.
- Gba àwọn ọmọ ilẹ-ìwé rẹ níyànjú láti sẹdà àti ní ọmìnira lórí bíi wọn sẹ sẹ àkọsilẹ ìrírí lílọ kiri wọn.

Àfihàn ti ẹkọ :

- Sọ fún àwọn ọmọ ilẹ-ìwé rẹ láti parí àwọn àwòrán itọka wọn fún igbẹjádẹ.
- Pèsè àwọn ọnà yíyan ọrísírísí : sísẹdà àgbẹlẹrawọn kan, àkọjọpọ kan, ọrọ ọrì ayélujára, àwòrán asaláyẹ, àti bẹẹbẹẹ lọ.
- Pín àwọn ọmọ ilẹ-ìwé ní mèjì-mèjì tàbí àwọn ẹgbẹ kẹkẹkẹ kí ọ ní kí wọn sẹ àfiwé àwọn ọrísírísí àwọn àrọkọ Wikipedia tí wọn sàwárí .
- kọ kílààsì jọ kí ọ sì ní kí àwọn ọmọ ilẹ-ìwé mèjì sí mèta pín ìrírí àti àwọn ẹkọ wọn: Njẹ àkọjọnú náà rọrùn lati ní ọyẹ bí? Kí ni wọn rí pẹ ọ ràn wọn lọwọ? Kíni ọun tí wọn fẹ lati ríi díẹ síí ? Kíni èyí kọ wọn nípa àwọn ọnà tí wọn ní láti wolé sí àlàyẹ lórí wẹẹbù?

Èkó ìgbésí àwọn ọmọ ènìyàn

Isẹ-síse : Àwọn iràwọ méréń fún Wikipedia!

Ìsàtúnse Ìwé-èkó :

Àwọn ibèèrè àwáńí : Sẹ ọ lẹ gbékèlẹ ọhun gbogbo tí ọ kà lórí ayélujára? Báwo ni ọ sẹ lẹ sọ bọyá àkọ̀nù tí ọ ríi lórí ayélujára jẹ ọhun tí ọ sẹẹ gbékèlẹ? Báwo ni ọ sẹ lẹ sẹ àyèwọ dídára àlàyé tí ọ ríi lórí ayélujára ?

Àwọn ọ́risun :
Kòmputà tàbí fọ̀nù alágbẹ̀ká, ìsọ̀pọ̀ ayélujára, ìwé àjákọ, àwọn ìpèsè kíkọ

Àkọ̀pọ̀ èkó :

Àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé sẹ àyèwọ àwọn àrọ̀kọ Wikipedia àti ipọ̀ dídára wọn dalórí ètò ìgbèlẹ̀wọn iràwọ̀ tí ọ rọ̀rùn .

Àwọn àbájádẹ̀ ikẹ̀kọ̀ : Àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé ní ànfàńí láti sẹ ìsírọ̀ àwọn àrọ̀kọ Wikipedia, wọn sì lẹ̀sẹ̀ àlàyé bí wọn sẹ lẹ lọ àwọn ilàna ìgbèlẹ̀wọn yíi láti sẹ ìtupalẹ̀ àlàyé tí wọn ríi lórí àwọn ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù miińràn.

Ìgbáradí:

- Sètọ̀ ìfàwọ̀ránhàn kan tàbí asojú ayàwọ̀rán ti ètò ìgbèlẹ̀wọn iràwọ̀ ti iwọ̀ yọ̀dọ̀ sàfihàn:

☐ Àrọ̀kọ náà ní apákan asíwájú tí ọ hàn gbangba	☐ *àrọ̀kọ náà ní àwọn itọ́kasí márún-ùń tàbí díẹ̀ síí sí àwọn ọ́risun tí ọ ní ìgbékèlẹ̀
☐ *àrọ̀kọ náà tí akọ̀ láti ọjú wíwọ̀ dídọ́jú*àrọ̀kọ náà ní ìmùdọ́júiwọn-síi- àlàyé ọ̀jọ̀	

- Mú ètò ìjọba ìgbèlẹ̀wọn iràwọ̀ pọ̀ sí àwọn iwúlọ̀ tírẹ̀ : sẹ àwọn pàramítà díẹ̀ síí ní pàtọ̀, sàfikún ọkàn tàbí méjì sí àwọn iràwọ̀, àti bèèbẹ̀ ọ.
- Yan àwọn àrọ̀kọ Wikipedia díẹ̀ tí ọ ní àsọ̀pọ̀ sí kọ̀kọ̀-ọ̀rọ̀ tí ọ nkọ̀ ní ọ̀sẹ̀ yẹn láti lẹ̀ bí àpẹ̀rẹ̀ .

Ìsáájú :

- Sẹ itọ̀sọ̀nà isàrọ̀yẹ̀ pèlú àwọn ọmọ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ bí wọn sẹ nlo kiri wẹ̀ẹ̀bù láti wá àlàyé tí wọn nílọ. Fojúsí ọ́ń : Àwọn ààyè wọ ni wọn sàbẹ̀wọ̀ nígbàgbogbo? Fún ìdí wọ? Irú àkọ̀nù wọ ni wọn ní ríi ? Báwo ni wọn sẹ lẹ sẹ àyèwọ̀ bọyá àkọ̀nù tí wọn ríi sẹ ẹ gbékèlẹ?
- Sàkíyèsí àwọn kọ̀kọ̀ pàtàkì tọ́ jádẹ̀ nínú ìjíròrọ̀ yíi.
- Bèèrẹ̀ lówọ̀ àwọn akẹ̀kọ̀ nípa lílọ̀ Wikipedia wọn ní pàtọ̀ : Báwo ni wọn sẹ ní lọ̀ àlàyé tí wọn rí níbẹ̀? Kíni àwọn ẹ̀yà tí àrọ̀kọ Wikipedia kan? Njẹ̀ wọn lẹ gbékèlẹ̀ àlàyé tí wọn ríi lórí Wikipedia?
- Sẹ àkíyèsí àwọn èrọ̀ wọn kí ọ pèsè itọ̀nisọ̀nà bí wọn sẹ nílọ.

Ìlànà itọsọ̀nà : Sàfihàn ètò ìgbèlẹ̀wọ̀n ìràwọ̀ gégẹ́bí ọhun èlò láti sẹ̀ ìrànlọ̀wọ̀ fún wọ̀n láti sẹ̀ ìgbèlẹ̀wọ̀n àlàyé tí wọ̀n ríí lórí Wikipedia.

Sẹ̀ àfihàn àwọ̀n àrọ̀kọ̀ Wikipedia tí ọ̀ ti yàn gégẹ́bí àpẹ̀ẹ̀rẹ̀. Tọ̀ àwọ̀n ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ sọ̀nà nípasẹ̀ àwọ̀n ìlànà tí ìràwọ̀ kọ̀ọ̀kan n sẹ̀ asojú rẹ̀ kí ọ̀ jíròrò lórí bọ̀yá àrọ̀kọ̀ náà yẹ̀ ìràwọ̀ yẹ̀n tàbí kọ̀ yẹ̀.

Ìsẹ̀ àdásẹ̀ ẹnìkọ̀ọ̀kan:

- Ran àwọ̀n ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ lọ̀wọ̀ láti yan ọ̀kan tàbí méjì àrọ̀kọ̀ Wikipedia láti sẹ̀ ìgbèlẹ̀wọ̀n kánnà.
- Sọ̀ fún wọ̀n kí wọ̀n sẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ àwọ̀n ipinnu wọ̀n: lórí tábilì kan, àgbèlẹ̀ra, àlàyé awọ̀ran asaláyẹ̀ tí ọ̀ rọ̀rùn, tàbí sẹ̀ àkọ̀sílẹ̀ nínú ìwé àjákọ̀ wọ̀n.
- Fún wọ̀n ní àkókò tọ̀ pọ̀ tọ̀ láti darí ìgbòkẹ̀gbòdò náà, kí ọ̀ sì máa tọ̀ wọ̀n sọ̀nà bí ọ̀ bá ti yẹ̀ .

Àfihàn tí ẹ̀kọ̀ :

- Jẹ́ kí àwọ̀n ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé sàfihàn àwọ̀n àrọ̀kọ̀ tí wọ̀n sẹ̀ àyèwọ̀ àti ìdíyelẹ̀ ìràwọ̀ tí wọ̀n fún wọ̀n.
- Bẹ̀rẹ̀ aayẹ̀ ìjíròrò fún àwọ̀n ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé láti rọ̀nú lórí ọ̀hun tí wọ̀n ti kọ̀ nípa àlàyé tí wọ̀n kà lórí ayélujára : Njẹ̀ ètò ìgbèlẹ̀wọ̀n sẹ̀ ìrànlọ̀wọ̀ láti sẹ̀ ìsirò àlàyé tí wọ̀n ríí? Njẹ̀ wọ̀n lẹ̀ lọ̀ àwọ̀n ìlànà yíí nígbà tí wọ̀n bá lọ̀ kiri àlàyé tí ọ̀ wà ní àwọ̀n ojú ọ̀pọ̀ wéẹ̀bù miíràn? Báwọ̀?
- Sẹ̀ àwọ̀n àkọ̀sílẹ̀ tí ìfọ̀rọ̀wọ̀rọ̀ yíí kí ọ̀ sẹ̀ àfiwé wọ̀n pẹ̀lú àwọ̀n àkọ̀sílẹ̀ láti inú isẹ̀-síse tí ifarahàn . Jẹ́ kí àwọ̀n ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ mọ̀ pàtàkì tí níní àlàyé tí ọ̀ wà ní sínsìyí tí a gbékalẹ̀ kẹ̀dẹ̀rẹ̀, tí a kọ̀ láti ojú dídojú, àti pẹ̀lú àwọ̀n itọ̀kasí kẹ̀dẹ̀rẹ̀ sí àwọ̀n ọ̀rísun tí a lọ̀.

Isé ọ̀nà Èdè

Isé síṣẹ : Fíìmù mi lórí Wikipedia

Ìsàtúnṣẹ̀ Ìwé-ẹ̀kọ́:

Àwọn ìbẹ̀èrè Àwárí : Kíni ọ̀ jẹ́ kí fíìmù ṣe pàtàkì? Báwo ni a ṣe lẹ̀ sàfihàn àlàyé kanna nípasẹ̀ rẹ̀.

Àwọn ọ̀rísun : Kòmputà tàbí fọ̀nù alágbèéká, àsoṣo Ìntánẹ̀tì, ìwé àjáko, àwọn ipèsè kíkọ

Àkọ̀pọ̀ ẹ̀kọ́ : Àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé ṣe àfiwé àlàyé nípa fíìmù ọ̀lọ̀kíkí lórí Wikipedia àti àwọn ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù miíràn láti ní òyẹ̀ àwọn ìyàtò tọ̀wà nínú àwọn àṣà ọ̀rọ̀ àti sẹ̀dà arọ̀ko encyclopedia nípa fíìmù tí kọ̀ síi lórí Wikipedia.

Àwọn àbájáde ìkẹ̀kọ́: Àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé ní ànfàní láti ṣe idánimọ̀ àwọn àṣà kíkọ̀ ọ̀rísirísi lórí Ìntánẹ̀tì àti láti pinnu bọ̀yá a kọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ láti ọ̀jú wíwọ̀ dídọ̀jú.

Ìgbàradì :

- Wá àwọn arọ̀ko Wikipedia nípa àwọn fíìmù tí àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé rẹ̀ n gbádùn ní àkókò yíí.
- Wá àwọn ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù miíràn tàbí àwọn ẹ̀rọ̀ ìgbẹ̀rọ̀hìnjáde tí àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé rẹ̀ sàbẹ̀wọ̀ láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa àwọn fíìmù naa.
- Sètò díẹ̀ nínú àwọn ìbẹ̀èrè ìsàrọ̀yẹ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé rẹ̀ láti ṣe itúpalẹ̀ ìyàtò lórí bíi àwọn ìgbẹ̀rọ̀ fíìmù ṣe ẹ̀ gbẹ̀kalẹ̀ nípasẹ̀ Wikipedia (encyclopedia, ààyè dídọ̀jú tí wíwọ̀) àti àwọn ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù miíràn (àwọn ẹ̀rọ̀, àwọn àtúnwọ̀ aláńwísí, ipọ̀lọ̀wọ̀, àti bẹ̀ẹ̀bẹ̀ lọ'). Fún àpẹ̀rẹ̀ :
 - * Ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù wọ̀ ni ọ̀ n sàpẹ̀júwẹ̀ fíìmù náà ní ìmúnádọ̀kọ̀?
 - * Ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù wọ̀ ni ọ̀ n gbìyànjú láti fàmímọ̀ra sí wíwọ̀ fíìmù náà ?
 - * Ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù wọ̀ ni n sàlàyé ìwọ̀ tí ara ẹ̀ni tí fíìmù náà ?

Ọ̀rọ̀ Ìsáájú :

- Ran àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé lówọ̀ láti rántí àwọn fíìmù àyànfẹ̀ wọn: kọ̀ àwọn àkọ̀lẹ̀ sílẹ̀ lórí ìwé-ìpamọ̀ tàbí ìgbímọ̀ ọ̀rì ayelujára, bẹ̀èrẹ̀ lówọ̀ wọn láti fi àwọn àwọ̀rán ti àwọn pọ̀sítà fíìmù sọ̀rí àgbẹ̀lẹ̀ra iwọ̀ran, tàbí bẹ̀èrẹ̀ lówọ̀ wọn láti sàpẹ̀júwẹ̀ fíìmù náà kí wọn jẹ́ kí àwọn miíràn so àsoṣo (guess) àkọ̀lẹ̀ náà .
- Ṣe àtọ̀kọ̀ ìfowọ̀soṣowọ̀pọ̀ tí àwọn ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù tí àwọn ọ̀mọ̀ ilé-ìwé rẹ̀ sàbẹ̀wọ̀ láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa àwọn fíìmù tí n bọ̀.
- Ṣe àfihàn Wikipedia bí ọ̀jú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù miíràn níbití wọn lẹ̀ wá àlàyé nípa fíìmù kan (tí kọ̀ bá ti wà tẹ̀lẹ̀).

Ìlànà itọ́sọ̀nà:

- Sẹ àfiwé àrọ̀kọ kan nípa fíìmù tí ọ wà lórí Wikipedia àti ojú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù miiṛàṅ tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ fàkàlẹ̀.
- Fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ ní àkọ̀kọ̀ láti ka àwọn àrọ̀kọ ní ọ̀mìnira.
- Pín wọn sí àwọn egbé kẹ̀kẹ̀kẹ̀ láti jíró̀rò lórí àwọn iyàtò nínú àwọn ojú ọ̀pọ̀ wẹ̀ẹ̀bù wọ̀nyí ní lílọ̀ àwọn ìbẹ̀rẹ̀ èsàrọ̀ tí ọ ti pèsè sílẹ̀ .
- kọ̀ wọn pọ̀ padà kí ọ ní kí mejì sí mẹ̀ta nínú àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti pín àwọn ìsàrọ̀ wọn

Ìsẹ̀ àdásẹ̀ ẹ̀nìkọ̀ọ̀kan:

- Sọ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé kí wọn yan fíìmù kan tí kọ̀ tii ní àrọ̀kọ̀ Wikipedia.
- Sọ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ pé wọn yọ̀ò sẹ̀dà àrọ̀kọ̀ tọ̀ farajo tí Wikipedia nípa fíìmù yíí.
- Sẹ̀ amọ̀nà wọn nípasẹ̀ àwọn apákan àkọ̀kọ̀ tí àrọ̀kọ̀ Wikipedia kan nípa fíìmù kan kí ọ fi sílẹ̀ bí àpẹ̀rẹ̀. Lẹ̀ẹ̀kansí, tọ̀kasí àwọn àbùdá ti ọ̀rọ̀ encyclopedia.
- Pèsè àtilẹ̀yìn bí ọ sẹ̀ nílò lákọ̀ọ̀kò tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ n sisẹ̀ ní ọ̀mìnira lórí àwọn àrọ̀kọ̀ wọn. Ẹ̀yí lẹ̀ sẹ̀sẹ̀ sẹ̀ lórí iwé díjítà kan tàbí àwọn iwé àjàkọ̀ wọn. Ní ọ̀nà miiṛàṅ, àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé tún lẹ̀ sisẹ̀ ní mejì-mejì tàbí ni egbé kẹ̀kẹ̀kẹ̀.
- Sẹ̀ àtúnwẹ̀wọ̀ pé àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé n fi àwọn ọ̀rísírísí ẹ̀yà tí àrọ̀kọ̀ Wikipedia kan àti pé wọn n kọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ wọn láti ojú dídọ̀jú.

Àfihàn ti ẹ̀kọ̀ :

- Gba gbogbo àwọn àrọ̀kọ̀ ìfarajo (ẹ̀lẹ̀gàṅ) ti Wikipedia tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ ti sẹ̀dà.
- Sẹ̀ àfihàn wọn bí wíwọ̀ ilẹ̀ àwọ̀rán (gallery) ní lílọ̀ àwọn àwọn ìfihàn ìfawọ̀ránhan tàbí irú ẹ̀rọ̀ miiṛàṅ tí ọ fẹ̀.
- Yan àwọn àrọ̀kọ̀ láláilẹ̀tò mejì sí mẹ̀ta tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ tí sẹ̀ kí ọ sì bẹ̀rẹ̀ lówó kíláàsì láti ríi dájú pé ọ ní àwọn ọ̀rísírísí àwọn ẹ̀yà tí àrọ̀kọ̀ Wikipedia kan àti pé ọ jẹ̀ kíkọ̀ ní ọ̀títọ̀ láti ojú -ọ̀nà dídọ̀jú. Ní ọ̀nà ọ̀miiṛàṅ, àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé lẹ̀ paàrọ̀ àwọn àrọ̀kọ̀, kí wọn sì pèsè àwọn ẹ̀sì taàrà sí àwọn ọ̀mọ̀ kíláàsì wọn.
- Tí ọ bá wà, sẹ̀ àtẹ̀jádẹ̀ isẹ̀ tí ọ sẹ̀dà nípasẹ̀ àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ lórí búlọ̀gì tí ilẹ̀-ìwé, igbimọ̀ àkíyèsí ọ̀rì ayẹ̀lujára, igbimọ̀ kíláàsì Pinterest, àti bẹ̀ẹ̀bẹ̀ lọ̀.

Ìsirò

Isé-síse : Àwọn iwòyẹ dètà lórí Wikipedia

Ìsàtúnse Ìwé-ẹ̀kọ :

Àwọn ibẹ̀èrẹ̀ Àwárí : Báwo ni a se le sàfihàn àlàyẹ ní àwọn ọ̀nà ọ̀rísírísí? Kíni àwọn ànfàní tí ọ̀ wà ní sísọjú dètà nípasẹ̀ àwọn ẹ̀yà àwòrán?

Àwọn ọ̀rísun : Kòmputà tàbí fọ̀nù alágbẹ̀kà, isopò Ayélujára, iwé àjákọ, àwọn ipèsè kíkọ

Àkópò ẹ̀kọ : Àwọn ọ̀mọ ilẹ̀-ìwé ní se ìdánimò, wọn sì ní tùmò àwọn iwòyẹ dètà ti àwọn ẹ̀dá ènìyàn lórí àwọn àròkọ Wikipedia wọn sì ní sẹ̀dá tiwọn.

Àwọn àbájádẹ̀ ikẹ̀kọ̀: Àwọn ọ̀mọ ilẹ̀-ìwé ní ànfàní láti se itúpàlẹ̀ ibí-àyẹ̀ àlàyẹ̀ nípasẹ̀ àwọn iwòyẹ dètà, se ìdánimò àwọn ọ̀rísun dètà, àti se àpẹ̀rẹ̀ àwọn iwòyẹ dètà tuntun.

Ìgbàradì :

- Se àtòkò ti àwọn àròkọ Wikipedia nípa àwọn ọ̀rílẹ̀-ẹ̀dẹ̀ ọ̀rísírísí tí ọ̀ pèlú àwọn iwòyẹ dètà nínú apákan “ọ̀nìwǎǎǎ ènìyàn” wọn.
- Rii Dájú pé àwọn ọ̀rísun ti àwọn ẹ̀yà àwòrán tí ọ̀ wà, ní igbékẹ̀lẹ̀ àti pé ọ̀ wà ní àsìkọ̀.
- Sẹ̀dá àwọn iwòyẹ gbogbo dètà mìíràn bíi méjì sí mètá sí àwọn ẹ̀yí tí a gbé ka lẹ̀ nínú àwọn àròkọ Wikipedia tí ọ̀ ti yàn. Ọ̀ ní àyẹ̀ láti jẹ̀ ọ̀lùsẹ̀dá! Lọ̀ àwọn àròkọ tọ̀ wà káakàkiri, sàfikún àwọn ọ̀hun kíkọ̀ ọ̀lòkíkí , yí tábilì padà sí àwọn àwòrán, tàbí sẹ̀dá àwòrán ìdàrayá (animation) kan.
- sètò àwọn ibẹ̀èrẹ̀ kẹ̀kẹ̀kẹ̀ ní iyára fún àwọn ọ̀mọ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti se àtúnnyẹ̀wò dètà ènìyàn nípa méjì sí mètá lára àwọn ọ̀rílẹ̀-ẹ̀dẹ̀ tí ọ̀ ti fí síí inú àtòkọ̀ rẹ̀.

Ìsáájú :

- Se isé síse àrà ní iyára láti jẹ̀ kí àwọn ọ̀mọ ilẹ̀-ìwé se gbojú (guess) tàbí rántí dètà ẹ̀yà ènìyàn nípa méjì sí mètá tí àwọn ọ̀rílẹ̀-ẹ̀dẹ̀ tí ọ̀ ti yàn.
- Mú àkíyèsí àwọn ọ̀mọ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ wá sí Wikipedia kí ọ̀ sì bẹ̀èrẹ̀ lówọ̀ wọn láti se ìdánimò àwọn ìdáhùn sí àwọn ibẹ̀èrẹ̀ tí kọ̀ lẹ̀ nípa àwọn àròkọ̀ tí ọ̀ ní ìbáamu pèlú ọ̀rílẹ̀-ẹ̀dẹ̀ kọ̀kọ̀kan.
- Se amòná àwọn akẹ̀kọ̀ọ̀ rẹ̀ láti se ìdánimò àwọn ọ̀rísun tí àlàyẹ̀ yí nípa títẹ̀lẹ̀ àwọn itókásí lórí àwọn àròkọ̀ Wikipedia.

Ìlànà itọ́sọ̀nà :

- Sẹ̀ itọ́sọ̀nà ìrísí ìwẹ̀yìnpadà kẹ̀kerẹ̀ kan ní àyíká bíi àwọn ọ̀nà ọ̀rísírísí dẹ̀tà ẹ̀ya ẹ̀nìyàn sẹ̀ lẹ̀ sẹ̀ àfihàn, àwọn àǹfànì àti àwọn ìpẹ̀nìjà ti àwọn àwọ̀rán dẹ̀tà àti àwọn àpẹ̀rẹ̀ tí àwọ̀rán dẹ̀tà tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé pàdẹ̀ nínú àwọn ìgbésí ayẹ̀ ojoojúmọ̀ wọn.
- Sẹ̀ àfihàn àwọn àwọ̀rán dẹ̀tà tí ọ̀ sẹ̀dà tí ọ̀ dá lórí dẹ̀tà ẹ̀ya ẹ̀nìyàn tí ọ̀ wà lórí Wikipedia.
- Sẹ̀ àfihàn bí ọ̀ ti túmọ̀ dẹ̀tà tí ọ̀ wà àti bí ọ̀ sẹ̀ lẹ̀ àwọ̀ , àpẹ̀rẹ̀, àti àwọn àkọ̀lẹ̀ láti sẹ̀ ìbáńsọ̀rọ̀ àlàyẹ̀.
- Bẹ̀èrẹ̀ lówó àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ láti sọ̀rọ̀ lórí àwọn ìwọ̀ye dẹ̀tà: Àwọn wọ̀ ni ọ̀ rọ̀rùn láti ní ọ̀ye wọn? Àwọn wọ̀ ni ọ̀ sọ̀rọ̀ láti lóye wọn? Kí nìdí?

Ìsẹ̀ àdásẹ̀ ẹ̀nìkọ̀ọ̀kan:

- Sẹ̀ àfihàn àtọ̀kọ̀ ti àwọnàrọ̀kọ̀ Wikipedia tí ọ̀ sẹ̀dà nípa àwọn ọ̀rílẹ̀ -ẹ̀dẹ̀ ọ̀rísírísí.
- Níki àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé yan ọ̀rílẹ̀ -ẹ̀dẹ̀ kan tí ọ̀ wù wọn, Kí wọn wọ̀dọ̀ nípasẹ̀ apàkan “àwọn ẹ̀dà ẹ̀nìyàn” lórí àrọ̀kọ̀ àkọ̀lẹ̀ rẹ̀ ní Wikipedia. Irú àlàyẹ̀ wọ̀ ni wọn lẹ̀ ríi? Irú àwọn àwọ̀rán dẹ̀tà wọ̀ ni ọ̀ n wà? Kíni ọ̀rísun àlàyẹ̀ yẹn?
- Sọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ pẹ̀ kí wọn dojúko abala kan ti àlàyẹ̀ tí ọ̀ wà nínú apàkan “ẹ̀dà ẹ̀nìyàn” tí àrọ̀kọ̀ Wikipedia ti yíyàn wọn (awọn ọ̀lùgbé nípasẹ̀ ojọ̀-ọ̀rí, akọ̀-abọ̀, ẹ̀sìn, ẹ̀yà, àti bẹ̀èbẹ̀e lẹ̀).
- Sọ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ pẹ̀ wọn yọ̀dọ̀ lẹ̀ àlàyẹ̀ yẹn láti sẹ̀dà ìwọ̀rán dẹ̀tà tiwọn nípa lílọ̀ bọ̀yá dígítà tàbí àwọn ìrinsẹ̀ àfowóse (tàbí àpapọ̀ àwọn méjéjéjì).
- Pèsẹ̀ àwọn itọ̀ka diẹ̀ fún ìlànà náà : sẹ̀ àkíyèsí àwọn ọ̀lùgbọ̀ rẹ̀, yan àwọn àwọ̀ àti àwọn ọ̀hun ẹ̀lọ̀ tí ọ̀ rọ̀rùn fún ọ̀ye, yan àlàyẹ̀ tí ọ̀ ye láti jẹ̀ kí ọ̀ rọ̀rùn, lẹ̀ àwọn ààmì itọ́sọ̀nà, tọ̀kasí àwọn ọ̀rísun.

Àfihàn ti ẹ̀kọ̀:

- Gba gbogbo àwọn ìwọ̀ye dẹ̀tà tí àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé ti sẹ̀dà.
- Sẹ̀ àfihàn wọn bíi wíwọ̀ gálẹ̀rì ní lílọ̀ àwọn àgbẹ̀lẹ̀ra ìwọ̀ran tàbí irú ẹ̀rọ̀ mìíràn tí ọ̀ fẹ̀.
- Yan àwọn àpẹ̀rẹ̀ diẹ̀ kí ọ̀ bẹ̀rẹ̀ lówó àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé ọ̀rísírísí láti túmọ̀ àlàyẹ̀ tí ọ̀ tàn káàkiri nípasẹ̀ àwọn ẹ̀yà àwọ̀rán.
- Tí ọ̀ bá wà, sẹ̀ àtẹ̀jádẹ̀ àwọn ìwọ̀ye dẹ̀tà tí ọ̀ sẹ̀dà nípasẹ̀ àwọn ọ̀mọ̀ ilẹ̀-ìwé rẹ̀ lórí búlọ̀dọ̀ ilẹ̀-ìwé, ìgbimọ̀ àkíyèsí ọ̀rì ayẹ̀lujára, ìgbimọ̀ kílààsì Pinterest, àti bẹ̀èbẹ̀e lẹ̀

Àwọn iyìn

Adúpẹ́ fún isẹ́ ifowosowopọ́ ti àwọn alámọ́dájú tí ọ wà ní Nàìjíríà sẹ́ láti ríi dájú pé isẹ́ àkànse yíi di síse: àwọn alábàsisẹ́pọ́ wa, ẹgbẹ́ ìmúse agbègbè; Mrs. Olání Olábímpé, Ọgbéni Táíyẹ Ọdédèjì àti Mrs. Juliet Emielu (àwọn ènìyàn ọ̀lùsẹ̀wáḍí), Blessing Linason àti Rhoda James (àwọn àpapọ̀-ọ̀lùkọ̀ni); Ọ̀lúwasẹ̀yí Ọ̀gbónláyẹ (ọ̀nìmòràn ìbáraẹ̀nisòrò); Ọ̀látúndẹ́ Praise Akora (olùtúmọ̀ èdè) àti Ọ̀gbéni Ọ̀látúndẹ́ Rùfáí (ọ̀nísẹ́ èyà àti àwọ̀rán, ọ̀nísẹ́ ọ̀hun ìmúgbadọ̀gba àti ọ̀lùtẹ̀wé) fún ìgbẹ̀wọ̀lé àti àfikún wọn sí àşeyọ̀rí tí ìlànà ìmúse isẹ́ yíi.

Afẹ́ láti dúpẹ́ lówọ́ Wikimedia Foundation àti gbogbo ènìyàn ní agbègbè Wikimedia tí ọ sẹ́ ifowosowopọ́ lóri isẹ́ àkànse yíi nípasẹ́ pípèsẹ́ àwọn òyẹ, èsì àti àtìlẹ̀yìn.

Atún fẹ́ láti dúpẹ́ lówọ́ àwọn ọ̀lùkọ́ tí ọ kọpa nínú ìwáḍí ìwúlọ́ ìgbéléwọn (Needs Assessment Survey [NAS]) nítòrí ìwòyẹ wọn sẹ́ ìrànlowọ́ pàtàkì ní dídásìlẹ́ ìpìlẹ́ gidì fún ìmúse awakò (ọ̀lùdarí) isẹ́ yíi, ọ sí sẹ́ ìrànlowọ́ fún àgbékalẹ́ Ìtòsọ̀nà Ọ̀lùkọ̀ni yíi láti jẹ ọ̀hun èlò tí ọ ní ìtumọ́ tí ọ sí wúlọ́ fún ìkọ̀ni ní àwọn isẹ́ ìkàwé ní kílààsì wọn.

Bukola James

Ọ̀lọ́rí isẹ́ àgbésẹ́ (Project lead)

È sẹ́!

Àwọn ìtókàásí

1.2 Kíni án pè ní Wiki?

- Wikipedia contributors.(2020, September 1).Wiki.In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 12:26, September 3, 2020, from <https://en.Wikipedia.org/w/index.php?title=Wiki&oldid=976131101>

1.3 Kíni Wikipedia?

- Wikipedia contributors.(2020, September 3).Wikipedia In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 12:26, September 3, 2020, from <https://en.Wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedia&oldid=976521866>
- Wikipedia contributors.(2020, September 4).Wikipedia:About.In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 18:18, September 4, 2020, from <https://en.Wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedia:About&oldid=975975349>
- Wikipedia contributors.(2020, August 3).Open knowledge. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 22:56, September 4, 2020, from https://en.Wikipedia.org/w/index.php?title=Open_knowledge&oldid=970891242

1.4 Àwọn aburú tí ọ wópò nípa Wikipedia

- Wikipedia contributors.(2020, September 4).Wikipedia.In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 18:25, September 4, 2020, from <https://en.Wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedia:Plagiarism&oldid=958736282>

1.5 Kíni idí tí ọ lọ Wikipedia?

- Wikipedia contributors.(2019, December 1).Wikipedia: Why use Wikipedia. In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 15:42, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Why_use_Wikipedia

1.6 Tani ọ kọ Wikipedia?

- Wikipedia contributors.(2020, September 8).Wikipedia:Who writes Wikipedia? In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 15:42, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Who_writes_Wikipedia%3F

1.7 Tani kò kọ Wikipedia?

- Berthoff, A.(1990).Paulo Freire's Liberation Pedagogy. Language Arts, 67(4), 362-369.Retrieved September 16, 2020, from <http://www.jstor.org/stable/41961745>
- Freire, P.(1993). Pedagogy of The Oppressed (930854093 729190338 M.B. Ramos, Trans.).NY, NY: The Continuum International Publishing Group, from <https://envs.ucsc.edu/internships/internship-readings/freire-pedagogy-of-The-oppressed.pdf>
- Ira Shor, Paulo Freire. A Pedagogy for Liberation: Dialogues on Transforming

Education.Greenwood Publishing Group, 1987

1.8 Lílo kiri Wikipedia

- Wikipedia contributors.(2020, August 27).Help:Searching.In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 15:21, September 16, 2020, from <https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Search>
- Wikipedia contributors.(2020, September 10).Wikipedia:Manual of Style/Linking.In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 15:22, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Manual_of_Style/Linking

1.9 Àwọn ọ̀nà mìíràn láti wọ̀lé sí Wikipedia

- Wikipedia contributors.(2020, August 14).Kiwix.In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 23:35, September 4, 2020, from <https://en.Wikipedia.org/w/index.php?title=Kiwix&oldid=972915338>

1.10 Ìtọ́jú àwọn ọ̀mọ ilé-ìwé ní ààbò lórí Wikipedia

- Wikipedia contributors.(2020, March 19).Wikipedia:Protecting children's privacy. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 15:23, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Protecting_children%27s_privacy
- Wikipedia contributors.(2020, July 8).Wikipedia:Child protection. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 15:24, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Child_protection
- Wikipedia contributors.(2020, August 5). Wikipedia:FAQ/Schools.In Wikipedia, The Free Encyclopedia.Retrieved 15:24, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:FAQ/Schools#Is_it_a_safe_environment_for_young_people?
- Wikipedia contributors.(2015, May 9).Wikipedia:Youth protection. In Wikipedia, The Free Encyclopedia. Retrieved 15:25, September 16, 2020, from https://en.Wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Youth_protection
- International Telecommunication Union (ITU) & UNICEF.(2015).Guidelines for Industry on Child Online Protection.<https://www.unicef.org/media/66616/file/Industry-Guidelines-for-Online-ChildProtection.pdf>

